

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 188-400, 369-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. október 23.

bb 1. sikerrel vetítik a mozikban a klasszikus irodalmi művek filmváltozatait

i d i / h n é v m s r

1962. október 23.

az irodalmi művek filmváltozatának látogatottságáról a közelmúltban statisztikát állítottak össze és ebből kitűnik, hogy a közönség szereti ezeket az alkotásokat. Viktor Hugo nyomorultak című regényének filmváltozatát 2,400.000 ember nézte meg hazánkban. A csendes don alapján forgatott filmtrilógia előadásaira 3,900.000 jegyet váltottak. A légy jó mindhalálig-ot 2,300.000-en látták, a Noszty fiú esete Tóth Marival című magyar film nézőinek száma elérte a 2,700.000-ot, a Szent Péter esernyőjét 3,200.000-en, a szegény gazdagokat pedig 3,600.000-en tekintették meg

a statisztika adataiból többek között az is kitűnik, hogy a magyar filmek átlagos nézőszáma 1,600.000, a külföldi filmeké pedig 800.000./mti/

- . -

bb 2. hasznos volt a „falujárás”, - jövőre 30 író ismerkedik a termelészövetkezetek életével

i v / t m v m s r

1962. október 23.

a szövetség meghívására 5 fiatal író - Csák Gyula, Csanády János, Solymár József, Szakonyi Károly és Várkonyi Mihály - a nyáron két-két hetet töltött vidéken, termelészövetkezetekben. A fiatal alkotók élményeikről beszámoltak irótársaiknak. A „falujárás”, hatására - az írók is, a termelészövetkezetek dolgozói is elégedettek voltak az együtt eltöltött idővel, - a szövetség elhatározta, hogy a jövő évben 20 fiatal író lát vendégül hasonló céllal. Tíz idősebb, neves író is közölte az illetékesekkel: szívesen mennének ők is falura, ismerkednének a nagyüzemi gazdálkodás útjára lépett parasztság életével./mti/

- . -

- 1 -

bb 3. újabb árucikk az otp vásárlási hitelakciójában - rész-
letre is árusít butort a bizományi áruház

i kf/kf/m/vg

1962. október 23.

az országos takarékpénztár áruvásárlási kölcsön akciójában az idén eddig csaknem kétszáz ezer utalványt váltottak be. különösen nagy az érdeklődés a butorvásárlás iránt. kilenc hónap alatt mintegy hatvanezer szot butorutalványra adott kölcsönt a takarékpénztár.

ezért is fogadta érdeklődéssel a közönség az otp és a belkereskedelmi minisztérium között intézkedését, amelynek nyomán újabb árucikkot vettek fel a vásárlási kölcsön jegyzékre. ezentúl a bizományi áruház a 2000 forintnál drágább butorokat részletre is árusítja. ilyen otp kölcsönt minden bérből és fizetésből élő, „hitelképes”, - tehát más kölcsönnei nem terhelt - dolgozó igénybe vehet. a kölcsön törlesztésének ideje 2000-3000 forintig terjedő vásárlásnál 9 hónap, 5000 forintig 12 hónap, azon felül pedig 18 hónap. ötezer forintig a butor árának 30 százalékat, azon felül pedig a 40 százalékat kell készpénzben, a hitellel kiállításakor, kifizetni. a vásárlás lebonyolításának módja egyébként megegyezik az egyéb áruhitel akcióival.

a fővárosban az összes bizományi lakberendezési boltot és a pesterzsébeti bizományi üzletet, vidéken pedig általában a megyeszékhelyeken levő bizományi boltokat vonták be a részletakcióba. a kiválasztott butort az üzletek 5 napig kötelesek félretenni, az otp soronkívül, általában 48 órán belül, kiadja a vásárláshoz szükséges hitellevelet.

az újabb akció alig néhány napja indult, s máris népszerű eddig mintegy 750 000 forint értékű butort adott el részletre a bizományi áruház. /mti/

- . . -

- 2 -

bb 4. növekszik a vendéglőkben étkezők száma

i tó/tm vm vg

1962. október 23.

statisztikai adatok bizonyítják, hogy növekszik a vendéglőkben étkezők száma. a munkás és alkalmazotti családok tagjainak 1955-ben még 16.3, 1960-ban azonban már 27.8 százaléka étkezett vendéglőben. a vendéglői étkezésre költött összegek aránya - az élelmiszerekre és élvezeti cikkekre fordított kiadásokon belül - 6.6 százalékról 9.5 százalékra emelkedett. az eddigi fejlődés is mutatja, hogy a jövőben még többen fognak résztvenni vendéglői étkezésben, s az a jövő élelmiszerfogyasztásának legfontosabb formájává válik.

adatok bizonyítják azt is, hogy ma még a munkások és alkalmazottak körülbelül nyolcszor annyit költenek vendéglői étkezésre, mint a paraszti lakosság. a bérből és fizetésből élő körében növekszik a dolgozó nők aránya is. eddigi tapasztalatok szerint olyan családban, ahol a feleségnek kereső foglalkozása van, több mint háromszor annyit költenek házonkívüli étkezésre, mint ott, ahol a feleség nem dolgozik.

a számítások szerint az 1960. évi 300.000 helyett 1965-ben mintegy 750.000-en étkeznek majd naponta vendéglőben. /mti/

- . . -

bb 5. új utat a virágvölgybe és a csacsirétre

i so/tm vm ká

1962. október 23.

a budai hegyek csaknem száz kilométernyi sétautjának rendbentartására 40 tagú brigádot alakítottak a budai erdészek. a brigád tagjai a jövőben két-három évenként rendbehozzák az egyes utszakaszokat, kilátó és pihenőhelyeket alakítanak ki, sőt új sétautakat létesítenek a budai hegyekben. az idén a hármashatárhegyi úttól a csucshegyi menedékházig építettek ki egy több mint 5 kilométeres szakaszt. három kilométeres új ut vezet az úttörővasut jánoshegyi megállójától a budakeszi virágvölgybe. ugyancsak három kilométeres, gépkocsival is járható utat építettek a normafától le a csacsirétre. ezzel az erdészek a budai hegyeknek újabb szép részét tették könnyen megközelíthetővé a kirándulók számára. /mti/

- . . -

- 3 -

bb 6. másodsor is megérett a füge a mecsek déli lankáin

vid/j/m/ká

1962. október 23.

a mecsek déli lankáin - a száraz, meleg őszben - másodsor is megérett a táj különleges gyümölcse: a füge. több mint száz fügecserje diszlik a pécsi és a pécs környéki udvarokban, kertekben, szőlőkben, s ezek a mediterrán jellegű éghajlat alatt minden évben termést is hoznak. a fügeszüret rendszerint a nyár derekán kezdődik és több hétig tart. zöld gyümölcs a szüret után is jócskán marad az ágakon, egészen a lombhullásig, de ezek csak az idehez hasonló meleg őszben érnek meg. a fügecserjék nagy levelei még üde zöldek és közöttük szép számmal található körte alakú, barna bőrű, érett gyümölcs. ugyanakkorák és ízük is éppen olyan, mint a nyári termésű fügéké. a pécsi háziasszonyok izletes befőttet és erős bort készítenek az édes fügeből. /mt1/

...

- 4 -

bb 7. több mint száz új könyv, - modern regények, ifjúsági könyvek, gyönyörű kiállítású kiadványok - megjelennek a magyarországi corvinák, ismét kiadják az emberi test című könyvet - a téli könyvvásár „listájából”.

1 v/gk-lm sr

1962. október 23.

a könyvkiadók már a téli vásárra készülnek. az idén mintegy száz új könyv szerepel majd a téli könyvvásár listáján és a korábban megjelent munkák közül mintegy 250-300 könyvet tartalmaz még az ajánló jegyzék. a kiadók és a terjesztők figyelemmel voltak arra, hogy télen elsősorban ajándékba vesznek könyveket, s főleg ifjúsági és gyermekkiadványokat. a tervezett összeállításnál gondoltak a téli könyvvásár fokozott forgalmára is, - magasabb példányszámokat állapítottak meg a kibocsátandó műveknél.

az ifjúsági és gyermekirodalom jelentős választékkal várja majd az olvasókat. az ifjúsági klasszikusok közül cooper nyomkereső-je és verne hatteras kapitánya jelenik meg. új könyvet írt a fiataloknak mihályfi ernő, solymár józsef és szász imre: az idén is napvilágot lát a fiúk és lányok évkönyve. liszt ferencről, marxról és engelsről életrajzi feldolgozások jelennek meg.

a szépirodalom gazdag választékából kiemelkedik - többek közt - tvardovszkij egyre messzebb című verseskötete. eseményt ígér r. alberti spanyol költő verseskönyve is. örömmel fogadják majd az irodalom barátai azt a hírt is: megismerkedhetnek végre a közelmult amerikai prózájának olyan kimagasló képviselőjével, mint thomas wolfe.

megjelennek kaffka margit összes regényei. várnai zseni önéletrajzi ciklusának új kötete nem volt hiába címmel kerül a boltokba. ugyancsak új alkotásokkal jelentkezik illés béla, szabó páll, gergely mártá, palotai boris, sik endre, fejes endre, timár máté, tersánszky józsi jeno és vas istván.

szerelmes delfin címen a legszebb görög és római szerelmes elbeszélések látnak napvilágot, a szerelmeslevelek című válogatás pedig híres emberek legszebb szerelmes leveleit tartalmazza. a parnasszus-sorozatban újra kiadják arany jános összes verseit. bibliofil kiadásban adják közre józsef attila költeményeit. ugyancsak diszkiadásban jelenik meg móríc zsigmond két műve: - az árvácska és a pillangó - egy kötetben.

/folyt. köv./

8.55/ szb

-5-

le

bb 7 ./ több mint száz...folyt./-lm

a magyar helikon könyvkiadó - hagyományaihoz híven - gyönyörű kivitelű könyvekkel örvendeztetni meg az olvasókat. kapható lesz balzac emberi színjátékának első és második kötete, csehov: életem, romain rolland: jean christophe, sukaszaptati: a papagáj hetven meséje a csalfa asszonyokról, majakovszkij: lenin című könyve, továbbá tibullus és propertius összes költeményeinek kötete.

a képzőművészeti alap kiadónál lát napvilágot a magyarországi története képekben című munka és a külföldön készült színes gauguin-album, az európa-kiadó népszerű város-sorozatának következő kötete a leningrád, külföldön is nagy érdeklődés előzi meg a magyarországi corvinákról szóló könyvet, amelyet a helikon kiadó ad közre, a gondolat könyvkiadó ismét kipocsátja az emberi test című nagyszabású kiadványt./mti/

bb 8. belga tudós feltevése szerint a reuma egyik fajtája is vírusbetegség - az európai reumaellenes liga főtitkára a reumás betegségek okairól és megelőzéséről

i ms/gg-lm sr

1962. október 23.

az állami gyógyintézetek első tudományos konferenciáján részt vett és előadást tartott l. j. michotte professzor, a neves belga reumakutató, az európai reumaellenes liga főtitkára is. a magyar távirati iroda munkatársának alkalma volt beszélgetnie a kiváló tudóssal, aki a következőket mondta a reuma okairól és megelőzésének lehetőségeiről.

- a megelőzés a reumás betegségek esetében különösen fontos orvosi feladat, hiszen ezek a betegségek többnyire nagy fájdalommal és a munkakepeség csökkenésével, sőt elvesztésével is járnak. a megelőzés kilátásai attól függenek, hogy a reumás megbetegedések milyen fajtájával állunk szemben. a reumás láz vonatkozásában például már szép eredményekről beszélhetünk. itt a megelőzésben az orvosi munkán kívül nagy szerepe van a települési és a lakásviszonyoknak. a korszerű higiénével felszerelt, szétszórta települések ebből a szempontból előnyösebbek, mint a nagy háztömbök, amelyekben sokkal nagyobb a lehetőség közvetlen érintkezés útján a betegséget előidéző streptococcus fertőzésre. a lakásviszonyok magyarázzák például, hogy nálunk, belgiumban aránylag ritka a reumás láz, a szétszórta település miatt. az orvosi megelőzés útját szintén jól ismerjük, korai penicillin és szulfamid kezelés, a felső légutak védelme a streptococcusos fertőzés ellen.

a reumás betegségek másik nagy csoportját az úgynevezett degeneratív betegségek alkotják, amelyeknek kialakulásában szerepet tulajdonítunk az ereket ellátó idegek megbetegedéseinek, itt a fő teendő fiatal korban minden orthoped rendelkezésség helyreállítása, továbbá, hogy alkalmassá tegyünk a fejlődésben levő fiatalokat a munkára, és javítsuk testi kondíciójukat.
/folyt. köv./

9.24/ szb

-6-

bb 8./ belga tudós....folyt./-lm

- sajnos a legsúlyosabb ízületi elváltozásokat, torzulásokat okozó reumás megbetegedés, az úgynevezett idült sokizületi gyulladás megelőzésében csak keveset tehetünk, mert nem ismerjük pontosan a betegség kóroktanát. e betegség okainak kutatását rendkívül fontosá teszi az a tény, hogy eddig alkalmazott módszereink csupán tüneti kezelést adnak. az ilyen betegségek vérében talált reumatoid factorról a kutatók azt hitték, hogy ez a reumás megbetegedésre jellemző tényező. úgy tűnik azonban, hogy nem a reuma, hanem általában a kötőszöveti megbetegedések specifikus tényezőjéről van szó. a magam részéről a feltevés, hogy a reumának ezt a fajtáját, az idült sokizületi gyulladást vírus okozza, amely bizonyos hasonlóságot mutat egyes daganatkeltő vírusokkal. elgondolásom szerint a megtámadott sejtbe behatoló vírus nukleoproteinje egyesül a sejttel, úgyhogy többé már nem lehet egymástól szétválasztani. ebben az állapotban még nem jelentkeznek a betegség tünetei. ha azonban az embert valami külső ártalom, testi vagy lelki megrázkódtatás, trauma éri, kialakulnak a betegség tünetei. ismétlem, ez egyelőre tudományos feltevés.

- amíg azonban a betegség okait nem ismerjük, korlátozottak a megelőzés lehetőségei. ma még csak arra szorítkozhatunk, hogy törekedjünk a betegség minél korábbi felismerésére, mert kezdeti stádiumban, megfelelő kezeléssel még elejét tudjuk venni a súlyos fájdalmaknak és az ízületi eltorzulásoknak - fejezte be nyilatkozatát michotte professzor./mti/

bb 9. bővítik a büki gyógyfürdőt

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

néhány hete zárult a vas megyei bük községben működő gyógyfürdő első idénye, s máris elhatározták, hogy a nagyforgalmu és kitűnő gyógyhatásu fürdőt tovább építik. jövőre ötmillió forint költséggel új medencét, üzemépületeket létesítenek. a tervek szerint több vasi vállalat üdülőt épít a fürdő közelében. több család is vásárolt már telket vikendház, villa építése céljából./mti/

9.35/ szb

-7-

bb. 10. két új gép érkezett az ndk-ból a szövésnélküli textiliák gyártásához - flanelt helyettesítő sztepelasztin, vatelin, műbőr alapanyag és frotir készül az új technológiával

i sz/tr/e ki

1962. október 23.

a szövésnélküli textiliák előállításával foglalkozó Lőrinci vattagyár meglévő öt gépéhez a közelmúltban két újabb ugynevezett maliwatt gépet kapott az ndk-ból. a gépek szerepe most fejeződött be és már csak a gyártó vállalat szakértőjét várják a műszaki átadáshoz, hogy a termelést megkezdhesék. a szintén ndk-gyártmányu meglévő gépeken a magyar szakemberek több módosítást hajtottak végre, egyenes tűzés helyett sűrű cikk-cakk tűzést vezettek be, s így fogják össze a textilt képező rostokat. a legújabb gépek szerkesztésénél az ndk-ban már figyelembe vették a magyar szakemberek tapasztalatait.

a Lőrinci vattagyár két új gépe lehetővé teszi, hogy az ideiglenes hárommillió négyzetméter helyett 1963-ban már ötmillió négyzetméter tűzött textilt gyártsanak. az ötéves terv végéig újabb 8 gépet akarnak munkába állítani, hogy évente a 10 millió négyzetmétert is meghaladja a nem szövött textília mennyisége.

a textilgyártásnak ez az új technológiája világszerte tért hódít, mert igen gazdaságos. csupán a rostok összefogásához kell kevés fonál és a szövést teljesen kiküszöbölik. ezenkívül olyan alapanyagokat is felhasználhatnak, amelyek szövésre, fonásra nem alkalmasak. hazánkban újabb mind többféle textil készül szövés nélkül. a maliwatt gépen gyártják a vatelint, mégpedig 50 százalékkal gazdaságosabban, mint a régi technológiával. a meleg munkaruháknál vatta helyett szintén jól bevált a tűzött textiltréteg. a konfekcióipar megkezdte közbélként, flanel helyett a sztepelasztin, a habosított latex-szel bevont tűzött anyag alkalmazását. a győri műbörgyárban most fejezték be a tűzött textillel folytatott kísérleteket. a Lőrinci gyár évente mintegy 400 000-500 000 méter műbőr adhat alapszövetet. a legfrissebb és közvetlenül a vásárlók számára legérdekesebb újdonság az újfajta frotir, amely más technológiával, hurkolós módszerrel dolgozó, malipol gépen készül, s hengernyomással mintázzák. előállításának költsége kevesebb, mint az ismert frotiré és nagy előnye, hogy a hurkok igen erősen fogják a szálakat, nem engedik kihuzódni. az új anyag gyártását rövidesen megkezdik. /mti/

..

9.40/ szb

-8-

bb. 11. huszonhét nagyüzem építését gyorsította meg öt budapesti gyárépítő vállalat kongresszusi versenye - megkapta a szocialista címet az építőipar első építkezése - fél éves késést pótoltak a nitrokémiai ipartelepek klórüzemének építői

ő sb/tr/e vg

1962. október 23.

az ország új ipartelepeinek nagy részét budapest öt gyárépítő vállalatának dolgozói építik. a 8. pártkongresszus tiszteletére sok helyen meggyorsították a munkát, hogy határidő előtt adják át a legfontosabb épületeket a gépek szerelőinek, vagy pótolják azt a késést, amit a váratlan márciusi hideg okozott.

a 31-es építőipari vállalat dolgozói a kongresszusi versenyben ígért szeptember végi határidőre átadták a dunai cement- és mészmű épületeit a gépszerelőknek, hogy jövő év áprilisában már üzembe helyezhessék az első forgókemencét. jelentősen hozzájárultak ahhoz is, hogy a borsodi vegyikombinát földgázvontató üzeme a tervezettnél egy hónappal hamarabb, s a berenteli vegyiművek új csarnokaiban pedig már október végétől megkezdődjön a próbatermelés. sok nehézség akadályozta azonban a munkát a berenteli könnyűbetonelemgyárban. a feladatok összetettségük és nem jutott elég munkás az építési helyekre. gyors szervezeti intézkedések és új gépek segítségével most már nemcsak a késést pótolták, hanem 15-20 napos előnyt szereztek az üzemcsarnokok építésénél, a konyha- és az étterem betonozását pedig három hónappal hozták előbbre. ezért még az idén átadják szerelésre az új épületeket.

a 22-es építőipari vállalat dolgozói balatonfüzfőn a nitrokémiai ipartelepek új klórüzemének építésénél érték el a legnagyobb eredményt a kongresszusi versenyben. egy másik vállalatnál vették át ezt a munkát a tavasszal, de akkor fél éves késés volt az építkezésnek. tovább bonyolította a helyzetet, hogy kevés volt a munkaerő is. a késés gyors pótlásában azonban a vállalat valamennyi építkezésének dolgozói segítettek. az összes szocialista címért küzdő építőbrigád elküldött balatonfüzfőre két-három dolgozót, de ugyanakkor a brigádok otthon maradt tagjai elvégezték a távollévők munkáját is, hogy a régi munkahely ne érezze meg a létszám csökkenését. ezzel a széleskörű összefogással és társadalmi segítséggel alig két hónap alatt pótolták a lemaradást és már átadták az épületet a szerelőknek. az új csarnokban így már néhány hét múlva megkezdhetik a próbaüzemelést is.

három budapesti gyárépítő, a 21-es, a 23-as és a 25-ös építőipari vállalat hármaversenyt kezdett a pártkongresszus tiszteletére és már több mint 100 nagy építőbrigád jelentette, hogy teljesítette felajánlását. /folyt. köv./

9.50/ szb

-9-

10.40

bb. 11. /huszonhét... folyt./e

az Űllői uton épülő orvostudományi kutatóintézet építési azonban nemcsak a felajánlás végrehajtásáról, hanem arról is beszámolhatnak, hogy az építőiparban elsőnek az egész munkahely elnyerte a szocialista címet, rövidesen átveszik a szocialista címet elismerő oklevelet a 21-es vállalat vezetőségétől.

a hármas verseny első szakaszában még a 21-es vállalat dolgozói vezettek, de most már felzárkóztak, sőt előre törtek a 23-as és a 25-ös vállalat dolgozói is. a hármasverseny és a kongresszusi versenyeredményeként így az ország 27 fontos üzemének építését gyorsította meg az öt nagy budapesti gyárépítő vállalat. /mti/

..

bb. 12. „kissebbítik,, a balatont

vid/te/e k1

1962. október 23.

a balaton hullámverése az uralkodó északi szél hatására rendkívül nagy erővel és tartóssággal mossa a déli partmenti területeket. számos esetben előfordult már, hogy az ősszel parcellázott telkek egy részét „megette,, a víz. a tópart beépítésre alkalmas területeiért már évtizedek óta szakadatlanul tart a küzdelem a vízügyi szervek és a balaton között. a hullámok romboló erejét szilárd kőfalakkal, vagy ideiglenes, ömlesztett kőgátakkal védik. a tó több mint 190 kilométeres partszegélyéből már ötven kilométernyit óvnak partfállal. a balatoni vízügyi igazgatóság egyik legnagyobb szabású vállalkozása balatonszéplaknál kezdődött, ahol másfél kilométeres hosszúságban és körülbelül 200 méter szélességben visszahódítják a balatontól a három-négy évtized alatt fokozatosan elmosott partszakaszt. a hosszú kőgátat a parttól beljebb, a vízben építik, s az elrekesztett sekélyvízű részt a tó iszapjával töltik fel. a gátnak már több mint fele elkészült, s az így nyert területet üdülőházakkal építik be.

a balatont ezenkívül még két helyen is „megkissebbítették,, a tihanyi móló közelében a műút és a part között szűknek bizonyult a hely, ezért a tóból gáttal „hasítottak,, le nagyobb területet, amelyet feltöltéssel szabad strandnak építettek ki. balatonkenese és füzfa között a közeli hegy földcsuszamlásai miatt a balaton medrébe helyezték át a vasutvonalat. a sin töltesével levágott területet ugyancsak feltöltötték, s most itt a már elkészült vasúttal párhuzamosan megkezdték új közut építését is. /mti/

..

le

10.10/ szb

-10-

bb. 13. 210 hold szikes legelőről ezer mázsa hal

vid/j/rj ká

1962. október 23.

a hajduszentpéter bocska halászati termelőszövetkezet két esztendővel ezelőtt halastavat épített a 210 hold szikes legelőn. amióta tulajdonukban van ez a terület, még kis részét sem hozta annak a jövedelemnek, amit az idén értek el. csaknem ezer mázsa hal „termett,, a szikes legelő helyén épült nagy tóban, amihez a keleti főcsatorna biztosítja a vizet. mellette 70 holdas ivadéknevelőjük is van már. Innen telelőkbe kerülnek az apró halak, s a tavasz folyamán már nemcsak a tógazdaságba, hanem a környékbeli folyók vizébe és a keleti főcsatornába is jut ivadék. /mti/

..

bb. 14. csökkent az ipari megbetegedések száma, javult az üzemegészségügyi helyzet - a foglalkozási ártalmak megelőzéséről, a munkahelyek higiénijának fokozásáról tárgyaltak a budapesti tanácsok

1/zs/tm/rj sr

1962. október 23.

a kerületi tanácsok legutóbbi vb-ülésein fontos egészségügyi kérdéseket vitattak meg. a 8. kerületben például a józsef városi üzemek egészségügyi helyzetének további javításáról tanácskoztak. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a kerület üzemében foglalkoztatott mintegy 80 000 dolgozó munkakörülményei az utóbbi hónapokban észrevehetően javultak, s különösen öröndetes, hogy a nagyüzemek is szép eredményeket értek el az ipari megbetegedések számának csökkentésében és a foglalkozási ártalmak megelőzésében. a gázmárga gyár önálló üzemi rendelőintézetében például az év első felében több mint negyedmillió vizsgálatot végeztek az üzemorvosok, s a mind kiterjedtebb orvosi ellenőrzés eredményeként az év végéig a vizsgálatok száma előreláthatólag jóval meghaladja majd a félmilliót. a kerületi tanács illetékesei ezért javasolják, hogy a gyáróriásiban külön közegészségügyi felügyelőt is állítsanak munkába, s ha mód és lehetőség kínálkozik, bővítsék a gyár rendelőintézetét is.

sok intézkedést tettek a helyi vezetők a május 1. ruhagyárban is az egészségügyi ellátás színvonalának emelésére. a mintegy négyezres létszámmal dolgozó üzemben például terhesgondozást, nőgyógyászatot, fogorvosi rendelőt létesítettek, sőt kísérletképpen üzemi pszichológust is munkába állítottak. a körültekintő gondoskodás eredményeként a ruhagyárban egyre ritkábbak az üzemi balesetek - továbbra is megoldatlan probléma viszont a gőzvasalóval dolgozók munkahelyeinek hőmérséklet-szabályozása, és az öltözőhelyiségek kis száma. a ruggyantaárugyárban tartott vizsgálat tapasztalatai szerint a hengerlő üzem szellőztetését kell sürgősen megjavítani az illetékeseeknek, s megfelelő levegő-elszívó berendezést kell alkalmazni.

/folyt. köv./

10.08/ szb

10.10

-11-

le

bb 14. / csökkent az ipari.....1. folyt./- szb

a 21. kerületi tanács egyebek között a csepel vas- és fém-művek üzemegységeiben vizsgálta az egészségügyi helyzetet. a szakemberek megállapítása szerint a foglalkozási megbetegedések száma különösen az elmúlt hónapokban csökkent öröndetesen. a jó eredményben nagy részük van az egészségügyi munkabrigádoknak, amelyek a golyóscsapágy gyárban, a kerékpárgyárban és a motor-kerékpárgyárban tanulmányozták: hogyan lehetne megszüntetni az olaj okozta betegségeket. az orvosokból, bőrgyógyászokból álló brigádok tapasztalatai szerint az olaj-ártalom elsősorban fokozott tisztasággal előzhető meg. az olajjal foglalkozóknak hatáson védő kenőcsöt irtak elő, sőt külön kézmosószer is biztosítottak számunkra, s a három üzemegységben az utóbbi hónapokban átlagosan 75 százalékkal csökkent az olaj- okozta megbetegedések száma.

az üzemi higiénia további javítására egyébként a tanács azt kéri a vasmű vezetőitől, hogy nyújtsanak segítséget egy külön „gyári-patyolat” berendezéséhez. a vasmű patyolat-fiókjának megnyitásával az illetékesek mosógépet biztosítottak a munkaruhák, törülörnyok, stb. rendszeres és alapos tisztításához. /mti/

--

bb 16. római település nyomaira bukkantak a somló hegy mellett

vid fm/n szb fm

1962. okt-ber 23.

az elmúlt évtizedekben előkerült gazdag régészeti leletek bebizonyították, hogy a somló hegy vidékén már a rómaiak idejében is gazdag, kulturált települések voltak. a somló közelében húzódtott az aquincumot itáliával összekötő fontos utvonat, és ez készítette a régészeket arra, hogy az egykori pannonia belső területének aránylag kevésbé feltárt vidékén is megkezdjék az ásást. a devecseri járási tanács segítségével a nyáron megkezdett ásítás első szakasza nemrég fejeződött be. a munka a reméltnél is nagyobb sikerrel járt: túskevár határában feltártak egy római kori villát. a hat helyiségből álló villa padlózata alatt vizcsatornákat találtak, s ezek az épület oldalán levő fürdőhelyiségbe vezettek. az épülettől nem messze, a túskevári vasútállomás közelében körülbelül harminc méter hosszú építmény alapjait fedezték fel. ennek az épületnek padlózat alatti légfűtése volt. az itteni feltárás érdekesebb leletei közé tartoznak a faragott márvány asztallap-töredékek, márványmedence és oszlop-maradványok. /mti/

--

le

10.16/ szb

-12-

10.40

bb 17. a folyékony műtrágyagyártás tuljutott a kísérletezésen - eredményes talajbajuttatási módszerek - műtrágyázás öntözéssel

i szf/gk-lm k1

1962. október 23.

a szocialista mezőgazdaság nemcsak több műtrágyát kér a vegyipartól, hanem a műtrágyaválaszték bővítésére is igényt tart. ezért kezdték meg a gyárak pár évvel ezelőtt a kísérleteket folyékony műtrágya előállítására. a gyártás ma már tuljutott a kísérletezésen, most a talajbajuttatás leghatásosabb módjának megállapításán a sor.

mindkét nitrogénműtrágya-gyár, a péti és a kazincbarcikai is készít már folyékony műtrágyát, némileg eltérő módszerrel és formában. eszerint különbözik a felhasználás módja is. a péti nitrogénművekben, ahol először kezdték el a kísérleteket, a cseppfolyós ammóniát, amely maga a kész műtrágya, vízben elnyeletik. ebből az ammóniumhidroxidnak nevezett 20.5 százalékos nitrogéntartalmu, vizes oldatu folyékony műtrágyából ebben az évben 600 tonnát állítottak elő, és a veszprém megyei állami gazdaságnak, valamint a baki állami gazdaságnak adták át kísérleti felhasználásra. a gazdaságok szakemberei a földművelésügyi minisztérium segítségével maguk szerkesztettek a mezőgazdasági gépekre szerelhető berendezéseket, amelyekkel a folyékony műtrágyát a talajba juttatják, a kísérletek jó eredménnyel bizonyították, ezért a péti nitrogénművek jövőre már 1300 tonna ammóniumhidroxidot bocsát a dunántúli gazdaságok rendelkezésére. a nehézipari minisztériumnak az az elgondolása, hogy sárvár környékén folyékony műtrágya-lerakatot rendez be.

a másik nagy műtrágyagyár, a kazincbarcikai bvk, az egész világon egyedülálló eredeti módszert dolgozott ki a cseppfolyós ammónia talajba juttatására. a kőolajipar kiselőjeztett gázpalackjaiban tölti a folyékony műtrágyát és azokban szállítja a gazdaságokba. egy-egy palackban körülbelül egy mázsa, 25 százalékos nitrogénműtrágyának megfelelő cseppfolyós ammóniát ad az öntözéses gazdaságoknak. a gyár könnyen kezelhető folyékony műtrágyaszóró berendezést is szerkesztett, ebből juttatják az ammóniát az öntöző berendezésekbe és az öntözővízzel elvegyítve viszik a talajba. az öntözéses műtrágyázásra a nagymiskolci állami gazdaság rendezkedett be. az idén mintegy 300-400 holdon kezdte meg az újfajta trágyázást. az elképzelések szerint a gyár 1963-ban 500-1000 tonna, 1965-ben pedig 2500-3000 tonna cseppfolyós műtrágyával lesz képes ellátni az öntözéses gazdaságokat.

/folyt. köv./

le

10.27/ szb

-13-

11.11

bb 17. /a folyékony... folyt./-lm

mindkét folyékony műtrágyázási módszer nagy előnye, hogy a cseppfolyós tápanyagot a növények közvetlenül felszívják, tehát a hatás gyorsabb, nagyjelentőségű, hogy a folyékony műtrágya tetszés szerinti koncentrációban vihető a talajba, míg poralakban az elosztás sosem egyenletes. nagy előny az is, hogy a műtrágyázást össze lehet kapcsolni a talajműveléssel, s így munkaerőt, időt takarítanak meg./mti/

bb 18. javítják kőszegi ivóvizellátását

vid te-lm k1

1962. október 23.

nyugat-dunántul egyik kedvelt kirándulóhelyén, kőszegen megkezdtek az ivóvizellátás javítását, az országos vizkutató és mélyfuró vállalat négy csőkut furásához látott hozzá a kőszegi hegy lábánál, a nemezgyár fölötti részen. a munka áthúzódik a jövő évre, s ha a kutak elkészülnek, az előzetes számítások szerint naponta 400 köbméter vizet adnak, ez enyhít kőszegi vízgondjain, de véglegesen nem oldja meg a kérdést. ezért a jövőben a várost átszelő gyöngyös patak vizét is felhasználják, viz-kivételi művet, tisztítóberendezést építenek./mti/

bb 19. bővítik, korszerűsítik a répcelaki sajtgyárat

vid te-lm k1

1962. október 23.

megkezdtek a répcelaki sajtgyár bővítési, korszerűsítési munkáit. az üzemben elsőként étkezdét, irodahelyiségeket, öltözőt és fürdőt létesítenek. az építkezés második szakaszában korszerű laboratórium, raktárhelyiség és hatvan vagon befogadó-képességű sajtterelő készül./mti/

bb 22. mórlicz-estek a fehérgyarmati járásban

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

mórlicz zsigmond halálának 20. évfordulója alkalmából emlékesteket rendeznek az író szűkebb hazájában, a fehérgyarmati járásban. valamennyi községben előadásokon méltatják a járás nagy szülöttjének életét, munkásságát, és szemelvényeket adnak elő műveiből./mti/

10.31/ szb

-14-

11.11

bb 20. hétezer hektárt fásítanak a termelőszövetkezetek

1 so/gg-lm ká

1962. október 23.

a termelőszövetkezetekben a most kezdődő őszi fásítási igényben már a mezőgazdasági területek védelméről szóló törvény alapján szervezik meg az üzemi fásításokat. szakemberekből álló bizottságok járták be a határt és a nagyüzemi táblák kialakítása után a szőlő- és gyümölcsstelepitési terveket is figyelembe véve, megjelölték azokat a területeket, amelyeket fásításokkal legelőszelhetőbb hasznosítani. pest- és borsod megye szakemberei már kidolgozták a művelési ágváltozások távlati tervét s itt az erdészek több évre előre tudhatják, milyen és mennyi csemetét kell nevelniük a mezőgazdaságilag nem hasznosítható területek fásításához. jelentősen előrehaladt ez a munka bács-kiskun és nógrád megyében is.

a szakvélemények alapján országosan 500 termelőszövetkezet számára dolgozták ki az erdőmérnökök az őszi és a tavaszi fásítások feladattervét. ezekben a közös gazdaságokban tíz hektárnál nagyobb területen kerülnek földbe a csemeték. fasorokat kisebb ligeteket más termelőszövetkezetekben is ültetnek, s együttesen a közös gazdaságok fásítása eléri a hétezer hektárt.

a termelőszövetkezeti fásításokat az állam ingyenes csemete-juttatással és a ráfordított munka megértésével segíti. a közös gazdaságok részt vállalnak a nyárfaültetési program megvalósításában és összesen négyezer hektáron telepítenek gyorsan növő fafajokat./mti/

bb 21. juhász gyula műveinek kritikai kiadását készítik elő szegeden

vid fm/, lm fm

1962. október 23.

a szegedi józsef attila tudományegyetem és a somogyi könyvtár tudományos munkatársai juhász gyula műveinek kritikai kiadását készítik elő. többéves kutatómunkával a költő életére és munkásságára vonatkozó számos új dokumentumot tártak fel. az akadémiai kiadó gondozásában ez év decemberében megjelenő három-kötetes mű sok érdekességet tartalmaz. többek között közli juhász gyulának mintegy husz, kötetben még meg jelent versét is. e versek kéziratait a közelmúltban találták meg számos múzeumban, könyvtár, levéltár és magángyűjtemény áttanulmányozásakor./mti/

10.31/ szb

-15-

11.11

le

bb 23. befejezték az „oldás és kötés,, jászszági felvételeit

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

a budapest filmstúdió stábja jászboldogházán befejezte az „oldás és kötés,, című új magyar játékfilm jászszági külső felvételeit. az eredeti novellát Lengyel József írta, és ebből készített forgatókönyvet Jancsó Miklós, aki egyúttal a film rendezője is. a film egy tehetséges parasztfiuból lett orvosról, illetve egyetemi adjunktusról szól. a stáb most pécelen folytatja munkáját. /mti/

---

bb 24. tetőcsatornák műanyagból

vid te-lm

1962. október 23.

a fémből készült vízelvezető tetőcsatornák helyettesítésére eddig végzett kísérletek nem vezettek kielégítő eredményre ezért az építőipari tudományos intézet a műanyagok felhasználására irányította a szakemberek figyelmét. az intézet javaslatára a veszprém megyei cholorchemia vegyiműveknél próbaképpen poliészterből gyártottak kisebb sorozatot. a rozsdásodással szemben ellenálló műanyagot üvegszálakkal merevítették, s présgépekkel sajtolták ki a megfelelő, hajlított formát. a kísérleti gyártás során kétméteres csatornadarabokat készítettek, különböző színekben, s megállapították, hogy azok minősége vetekedik a külföldön ilyen célra használt anyagokkal.

a műanyagcsatornák alkalmazásával kapcsolatban az éti végez további kísérleteket. /mti/

---

bb 27. színházi előadásokon, ismeretterjesztő klubesteken, kirándulásokon vesznek részt a vasi munkások

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

vas megye üzeimiben, gyáraiban az őszi-téli kulturális program keretében zöbb mint 300 ismeretterjesztő előadást tartanak, 15 helyen pedig munkásakadémiát indítanak. a múlt évhez hasonlóan az üzemi művelődési termekben műsoros esteket, színházi és filmelőadásokat, valamint klubesteket, az üzemi könyvtárak pedig ankétokat, könyvismertetéseket, író-munkás találkozókat rendeznek. a tavalyinál több kirándulást szerveznek, amelyeknek résztvevői ellátogatnak a megye és az ország legszébb vidékeire. több mint hatezer kiránduló jelentkezésére számítanak. /mti/

10.43/ szb

-16-

le

bb. 15. „a leszerelés és a gyarmati rendszer végleges felszámolása elválaszthatatlan egymástól,, - dr. j. m. dadoo dél-afrikai politikus nyilatkozata

i di/hné/e sr

1962. október 23.

a magyar békekemmozgalom vezetőinek vendégeként mintegy 10 napot töltött hazánkban dr. j. m. dadoo, a faji megkülönböztetés ellen harcoló dél-afrikai hazafiak egyik vezetője, aki jelenleg önkéntes száműzetésben londonban él. elutazása előtt így nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

„- mély benyomást gyakorolt rám mindaz, amit első magyarországi utamon láttam. nemcsak az ország szép, hanem az is nagyszerű, ahogy az emberekről - fiatalokról és öregekről - gondoskodnak. néhány napot galyatetőn, a szót üdülőben töltöttem. a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselői vettek körül, s bár a nyelvi nehézségek elválasztottak bennünket, mégis megtaláltuk a kapcsolat módját. azt tapasztaltam, hogy az emberek magabiztosak, elégedettek és boldogok.

- lehet, hogy önöknek ez természetes, de nekem feltűnt, már csak azért is, mert eleven cáfolata az imperialista sajtó állításainak. mi lépten-nyomon azt olvashatjuk, hogy itt szolgáiban szynlődnak az emberek, bizonytalan a jövőjük, nyomorognak és elégedetlenek. a propaganda hatására azután sokan felháborodnak és úgy gondolják: erkölcsi kötelességük ezeket a „szerencsétleneket,, - például jókedvű üdültársaimat - felszabadítani.

- magyarországi tapasztalataim ékesszólón bizonyították, hogy ezt a népet egyszerűen nincs mi alól felszabadítani, aki pedig mást állít, az sötét szándékok szolgálatában áll. élményeim arra készítetnek, hogy minden lehetőséget kihasználjak az imperialisták agresszív propagandájának ellensúlyozására, hogy minden eszközzel rámutassak: hamis illuziókat kergetnek azok, akik ilyen valótlanságokat akarnak magyarország népéről a közvéleményben elterjeszteni. az igazság mindig kiderül.

- a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus nagyszerű kezdeményezés volt az emberiség békés, boldog jövőjének megmentésére. áttörte azokat a mesterséges falakat, amelyekkel a hidegháborús propaganda szócsövei megpróbálták egymástól elválasztani a különböző nemzetiségű, meggyőződésű békeharcosokat. egyes nyugati orgánumok például azt akarták elhíttetni, hogy a béke-világmozgalom csupán eszköz a szocialista tábor kezében. nos, a moszkvai kongresszuson résztvettek az imperialista, az ázsiai, az afrikai országok küldöttei, s mindannyian meggyőződtek arról, hogy a szovjetunió és a többi szocialista ország népei őszintén óhajtják a békét, s mindent megtesznek azért, hogy elkerüljük a nukleáris katasztrófa szakadékát. /folyt. köv./

10.49/ szb

-17-

1167

le

bb. 15. /,,a leszerelés... folyt./e

- mi, afrika küldöttei eleinte azt hittük, hogy első és legfontosabb feladatunk a gyarmatosítás elleni küzdelem. úgy gondoltuk, hogy a leszerelés problémái távol állnak tőlünk. a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus azonban meggyőzött bennünket arról, hogy a gyarmati rendszer végleges felszámolása és a leszerelés mielőbbi megvalósítása szorosan együlvé tartozik, elválaszthatatlan egymástól.

- a délafrikai unió a legsúlyosabb fasiszmus és faji megkülönböztetés igája alatt sínylődik. olyan terror tombol, amely csak hitleréhez hasonlítható. az ország 15 millió lakosából 12 millió elnyomott, kemény elszánt küzdelmet folytat az egyenjóságért, a szabadságért. otthoni keserű tapasztalatainkból megtanultuk, hogy nálunk verwoerd, dél-rhodesiában welensky, katangában csombe és portugáliában salazar fasiszta rendszerét csak az imperialisták fegyverei tartják fenn. az általános és teljes leszerelés tehát azon kívül, hogy elhárítja a nukleáris háború fenyegetését, meggyorsítja a még gyarmati sorban sínylődő népek felszabadulását is. ezért csatlakoztunk mi, afrikaiak is az általános és teljes leszerelésért küzdők hatalmas táborához és ezért vagyunk szolidárisak a szocializmust építő magyar néppel és mindazokkal a népekkel, amelyek békét akarnak, s minden erejüket latba vetik a háborús gyújtogatók megfékezéséért. - fejezte be nyilatkozatát dr. j.m. dadóc. /mti/

bb. 37. egymillió 200 000 forint kukoricatermesztési célprémium az eleki lenin tsz-ben

vid/j/e ká

1962. október 23.

a jó gazdálkodásról ismert eleki lenin tsz-ben - ahol évrel-évre családvállalások alapján készült a gazdasági terv - a tavasszal elhatározták, hogy a terven felüli termésért célprémiumot fizetnek. a kukoricánál 30 mázsán felül minden mázsa után 80 forint prémiumot adnak. a szövetkezetben saját traktorral 45-50 centiméter mélyen szántották fel az ősszel a kukoricaföldet, tavasszal alaposan előkészített magágyba vetették a magot, s így a rendkívüli szárazság ellenére szépen fejlődött a növény. legtöbb szövetkezeti tag négyszer kapálta meg a gond-

jaira bizott területet, s holdanként 18.000-20.000 tövet hagyott. a sűrűség ellenére nagyra nőttek a csövek, s most holdanként 50-65 mázsás csőtermést takarítanak be. jól jártak a tagok, mert összesen 1.200.000 forint kukoricatermesztési célprémiumot kapnak, de jól járt a szövetkezet is, mert csupán takarmányozásra 250 vagon május-i morzsolt kukoricát tárolhat. a jövő évi sertés-hizlalási tervüket máris módosították: a tervezett 3 000 hízó helyett 3 600-at adnak a népgazdaságnak. /mti/

10.59/ szb

-18-

11.41

bb 25. fabélés helyett acélrács a tatabányai bányákban

vid szf/te-lm bs

1962. október 23.

a tatabányai bányákban a vágatoknak már 81 százalékát korszerűen biztosítják. a hazai bányák közül elsőként itt alkalmazták a nagyteherbírásu th-biztosító vasgyűrűket. milliókat takarítanak meg azzal, hogy fa helyett ezzel a sokkal tartósabb szerkezettel dolgoznak. az utóbbi öt évben, amitóta rendszeresen „visszarabolják”, a leművelt területekről a gyűrűket és újra felhasználják őket, még gazdaságosabb ez a biztosítási mód. öt év alatt százezer th-gyűrűt használtak fel, és így százhusz-millió forintot takarítottak meg.

az utóbbi hónapokban barsi károly, hajnal józsef és solymos károly főmérnökök irányításával - lengyel tapasztalatok alapján - még előnyösebb lett tatabányán a th-gyűrűk használata. eddig ugyanis a gyűrűk közötti részt fával bélelték ki. a párás levegőjű bányákban azonban a fa gyorsan korhad. emiatt évente sok vágatot kellett újraácsolni. most - a hazai bányákban elsőként acélráccsal bélelik ki a th-gyűrűk közötti részeket. a nyomásviszonyokat jobban bíró acélrács kétszer-háromszor olyan tartós mint a fa és többször is felhasználható.

az előnyös ujitást már valamennyi tatabányai bányában alkalmazzák és érdeklődik iránta az ország többi szénbányászati trösztjei is. a tatabányai tröszt központi műhelyében az év végéig százezer darab acélrácsot készítenek, ami ötezer méter bányafolyósó béleléséhez elegendő. /mti/

bb 26. újabb mezőgazdasági szakkönyvek jelennek meg - készül a nyolcnyelvű mezőgazdasági szakszótár

t tf-lm ká

1962. október 23.

a tél közeledtével, a mezőgazdasági munkák dandárja után a parasztnak több idejük marad művelődésre, olvasásra. ebben az időszakban a mezőgazdasági könyvkiadó új kiadványokat jelentet meg. a negyedik negyedévben adják az olvasók kezébe családtelei: kertészet című munkáját, amely a kertészeti termelés valamennyi ágazatát felöleli. ubrizsy: vegyszeres gyomirtás című szakkönyve a kemizálásnak e területen elért hazai tapasztalatait ismerteti. a mezőgazdaságban dolgozók közkezdelt sorozat, „a magyar mezőgazdaság termelészövetkezeti kiskönyvtára”, király-kralovanszky-nagy: gazdaságos sertéshústermelés és csakó-magos-tamás: áru-termelés a szarvasmarhatenyésztésben című szakkönyvekkel gazdagodott.

/folyt. köv./

11.11/ szb

-19-

11.41

bb 26./ujabb mezőgazdasági...folyt./-lm

a fordítások közül érdekesnek ígérkezik a szovjet zsu: a gabona két- és hárommenetes betakarítása, anyiferov: gépesítés a szőlő- és gyümölcsstermesztésben és a német arlitt: betakarítás arató-cséplő géppel című könyve.

az agrárirodalmi szakemberek nemzetközi együttműködésének gyümölcse lesz a nyolcnyelvű mezőgazdasági szakszótár, amelynek szerkesztési kérdéseit novemberben moszkvában tárgyalják meg a szovjet, cseh, bolgár, román, lengyel, német, magyar és angol könyvkiadók./mti/

bb 28. uj művelődési autót kapott komárom megye

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

komárom megyében az első művelődési autó már három éve járja a községeket. a napokban a megye újabb művelődési autót - mikrobuszt - kapott, amely már meg is kezdte körutját. így az eddignél több községbe, elsősorban az elzárt tanyákra is eljutnak a népművelési szakemberek, a mikrobusz a művészeti csoportok, irodalmi színpadok tagjait is szállítja a távoli településeken rendezendő előadásokra./mti/

bb 29. tokaji szereplésre készülnek a szabolcsi művészegyüttesek

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

a szüreti napok alkalmából október 28-án tokajban megrendezik a munkás-paraszt művészeti együttesek találkozóját. ezen öt szabolcs-szatmár megyei együttes is résztvesz. a tokaji szereplésre készül a kisvárdai pedagógus szakszervezet ének-kara, a nyíregyházi józsef attila művelődési ház és a szatmárcsekei földművesszövetkezet kórusa, az ökörítőfülpösi és a nagykállói szövetkezeti táncscsoport. az ökörítőfülpösiek a híres „fergeteges”-sel, a nagykállóiak pedig ősi táncukkal, a „kállai kettős”-sel lépnek színpadra./mti/

11.16/ szb

-20-

11.17

bb. 30. már hetven kilométer a korszerűen biztosított bányavágatok hossza a nógrádi szénmedencében

vid/te/e ki

1962. október 23.

a nógrádi szénmedence bányüzemeiben a műszaki fejlesztési tervek szerint az idén 16 és fél kilométer hosszan építenek korszerűen biztosított bányavágatokat.

a kongresszusi munkaversenyben eddig csaknem 15 kilométer th-gyűrűs, moll-ives és vasbetonelemekkel biztosított bányavágatot építettek, s ezzel elérte a hetven kilométert a korszerűen biztosított bányavágatok hossza a nógrádi szénmedencében. /mti/

bb. 32. terven felül 11 magtárpadlások istálló építését kezdtek meg tolna megyében

vid/j/e ká

1962. október 23.

a tolna megyei építőipari vállalat munkásai az idén 350 munkahelyen dolgoztak, s ennek fele mezőgazdasági építkezés volt. az eddigiek azt mutatják, hogy a vállalat nemcsak teljesíti idei tervét, hanem a kongresszusi verseny eredményeként lehetőség nyílt arra is, hogy terven felül elvállalják 11 magtárpadlások istálló építését. az istállókat még az idén falagyenbe hozzák, földémezik, s így jövőre az aratás idején, körülbelül 6 hónappal a határidő előtt valamennyit át tudják adni a termelőszövetkezeteknek. /mti/

bb. 33. a balesetek megelőzésére, a közlekedési táblák ellenőrzésére bizottság alakult győrött

vid/fm/n/e fm

1962. október 23.

a győri városi tanács - a rendőrség javaslatára - közlekedési bizottságot alakított a közlekedési balesetek megelőzésére. a bizottság munkájában a rendőrség, a kpm közúti igazgatóság, a 19. számú autóközlekedési vállalat, az épü képviselői és más közlekedési szakemberek vesznek részt. a bizottság tagjai tanulmányozzák a balesetek okait és körülményeit, hogy tapasztalataikat hasznosíthassák a megelőzés érdekében, s ellenőrzik az utakon elhelyezett figyelmeztető táblákat. győrött - ahol műszakváltáskor ezrek közlekednek kerékpárral a város utcáin - különösen sürgős feladat a kerékpárosforgalom rendezése. /mti/

11.20/ szb

-21-

11.17

bb 31. megkezdték a kórház bővítését, kialakítják komló új városközpontját

vid te-lm ki

1962. október 23.

komló egyes részei valóságos földindulás képét mutatják. a kórház mellett hatalmas földgép bontja a hegyoldalt, rendezik a terepet. ezzel megkezdődött a kórház bővítése, ami 1964 elejére készül el. legnagyobb a „felfordulás”, a város szívében, a lenin téren, az itt kialakuló új városközpontban jelenleg csak néhány középület áll, a szálloda, a tanácsház, a postapalota és a párt-székház. a tér másik oldalát kisablakos vályogházak, gazdasági épületek szegélyezték. a városépítés érdekében most pusztulásra ítélték ezeket a házakat. több mint 100.000 forint értékű társadalmi munkával a város lakói, a vágáriskolások, a gimnázisták, a hidépítők néhány hét alatt lebontották az elavult építményeket. még a héten megjelennek a földgépesek a főtéren és elhordják a halomba gyűlt bontási anyagot, utána pedig tízezer köbméter föld megmozgatásával előkészítik a területet az építkezésre. a vályogházak helyét komló legnagyobb lakóháza foglalja el. a többemeletes épületben 160 lakás lesz, földszintjén pedig áruházak sorakoznak majd. a hatalmas épülettömbből először 68 lakásos rész valósul meg. ezt még a jövő évben átadják. a közelben kap helyet a város új gimnáziuma is.

új házak építését kezdik meg a napokban a főtértől nem messze, a kenderföldi városrészben. itt 140 lakás alapjait rakják le. /mti/

--

bb 34. nyolc község összefogásával új gimnázium építését kezdték meg kisteleken

vid fm/n-lm fm

1962. október 23.

a csongrád megyei kisteleken nyolctantermes gimnázium alapozását kezdték meg. a költségeket a környékbeli nyolc község tanácsa együttesen fedezi a községfejlesztési alapból. az új gimnáziumban - amelyet jövőre adnak át rendeltetésének - a nyolc tantermen kívül szertárak, kísérleti szobák, könyvtár, torna-terem, konyha és étkezőhelyiség is lesz. a nyolc község 320 fiatalja tanulhat majd a hatmillió forintos költséggel készülő új középiskolában.

egy másik csongrádi faluban, mórahalmon, - a kistelekhez hasonló módon, - öt község összefogásával építenek négytantermes gimnáziumot. ennek építéséhez is még az idén hozzáfognak. /mti/

--

11.26/ szb

-22-

11.41

le

bb. 36. alga termelésével és etetésével kísérleteznek a baranyai szövetkezeti gazdaságok

vid/j/e ká

1962. október 23.

a hazafias népfront baranyai bizottsága még tavasszal összehívta az idős mezőgazdászokat, arra kérve őket: vitassák meg, hogy miként lehetne megjavítani a termelőszövetkezetek állatainak takarmányozását. két idős szakember - kenéz kálmán és székely ferenc - javasolta, hogy a szövetkezeti gazdaságok kísérletezzenek az alga termelésével és etetésével. az egysejtű vizinövény, amely rendkívül gyorsan szaporodik, az állóvizekben óriási mennyiségben található és igen sok fehérjét tartalmaz. a hazafias népfront magáévá tette a két mezőgazdász javaslatát és megbizta őket azzal, hogy kezdjenek kísérletet az algával.

a kísérletek most jutottak olyan szakaszba, hogy megkezdették a kijelölt állatok takarmányozását. a kökényi kossuth tsz-ben növendékmarhákat és baromfiakat etetnek algaliszttel dúsított takarmánnyal. a pellérdi új barázda tsz-ben a fejlődésben elmaradt süldők takarmányába kevernek algalisztet. a kontroll-állatok a szokásos összetételű takarmányt kapják. noha a kísérletek eredményét csak hónapok múltán lehet majd értékelni, a jó eredmény biztosra vehető. a vizsgálatok ugyanis kimutatták, hogy a megszáritott és lisztte darált alga 24 százalék fehérjét, 2 százalék zsírt és sok antibiotikumot tartalmaz. az elsőrendű lucernaszéna fehérjetartalma viszont csak 10-12 százalék.

kenéz kálmán és székely ferenc felkereste a tihanyi halbiológiai intézetet is, ahol dr. felföldi lajos kutató végez eredményes kísérleteket az algal nagytömegű előállítására. a kutatók tanácsára most a pellérdi új barázda tsz vízenyős, hasznavehetetlen területén megépítik a megye első nagyüzemi algatenyésztő telepét. az előzetes számítások szerint évente nyolcszor-tízszer „csapolhatják”, majd a medencéket, ami azt jelenti, hogy egy év alatt holdanként 550-600 mázsa nyers algát tudnak előállítani. /mti/

--

le

11.34/ szb

-23-

11.41

bb. 35. Őszi tárlatra készülnek a békés megyei képzőművészek

vid/fm/n/e fm

1962. október 23.

Őszi tárlatra készülnek a békés megyei képzőművészek. a megyei képzőművész munkacsoport tizenöt tagja szerepel majd műveivel a november első vasárnapján békéscsabán megnyitott kiállításán.

a festők főleg nyári élményeikről számolnak be képeiken. többen dolgoztak művésztelepeken, s az ország más tájait is bemutatják alkotásaikon. a fiatal ezüst györgy ndk-beli városképet örökölt meg, kosztaróza festőművész a gyula környéki termelészövetkezeti parasztok életét ábrázolja. bíró györgy, jenei istván, miklós istván, mohos józsef és lipják pál az ősz szépségeit festi meg. rajki józsef orosházi szobrászművész kerámia-domborművet készít a tárlatra. /mti/

bb. 38. keskenyteraszos szőlőművelés - kísérletek az erózió megakadályozására és a hegyvidéki szőlőművelés gépesítésére

vid/j/e ká

1962. október 23.

a hegyeken és a meredek dombokon a hagyományos módszerekkel napjainkban már nem gazdaságos a szőlőművelés. a gépek használata a 10-12 százaléknál meredekebb lejtőkön rendkívül körülményes, az erózió pusztítása pedig még a támfalakkal átszabdalt széles-teraszos művelési mód mellett is rendkívül nagy. kiss ervin, a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepének tudományos munkatársa e probléma megoldására új, keskenyteraszos művelési módszert dolgozott ki. a keskeny, két méter széles teraszokat talajgyalukkal lehet kialakítani leggazdaságosabban. a földgyalu oldala lesöpri, szétteríti a termőföldet és egy melléklemézzel a lépcsők oldalát formálja ki. a teraszok szélén a hegy lejtésével keresztirányban bakhátakat építenek, amelyek védik a földet az erózió ellen és felfogják a csapadékot. az így kiképzett keskeny teraszokon biztonságosan, könnyedén mozoghatnak az egy méter széles, kisnyomtávu, nagy vonóerejű traktorok. ily módon lehetővé válik, hogy 35 százalékos lejtőn is gépekre bizzák a talajmunkát és a szőlőművelés sok, nehéz fizikai munkát igénylő műveletét. ezzel a módszerrel nemcsak a kőfal-építés nagy költségeit takarítják meg, de a művelés önköltségét is számottevően csökkentik. /folyt.köv./

11.40/ szb

-24-

12.11

bb. 38. /keskenyteraszos... folyt./e

a keskenyteraszos módszerrel nagyobb lehetőség kínálkozik a terület kihasználására. a géphasználattal megoldható a rendszeres altalajlazítás is, amely együtt jár a talaj víztároló képességének javulásával. a teraszok részszerűen kiképzett oldalát talajszigetelő műanyaggal védik. a folyékony, levegőn szilárduló műanyagok meggátolják a részüik gyomosodását, védelmük alatt nem töredezik a föld. /mti/

bb. 39. magyar pedagógusok utaztak Lengyelországba - Lengyel nevelők érkeztek hazánkba

i vt/te/e

1962. október 23.

a magyar-lengyel kulturális egyezmény 1962. évi munkaterv alapján kedden reggel husztagu pedagóguscsoport utazott Lengyelországba a gyakorlati oktatás tanulmányozására. a delegáció, amely két hetet tölt a lengyel népköztársaságban, ellátogat több olyan iskolába és üzembe, ahol a diákok gyakorlati képzésben részesülnek. a küldöttség tárgyalni fog a lengyel oktatásügyi szervek és a pedagógus szakszervezet képviselőivel.

Lengyel pedagógusok ugyancsak husztagu csoportja kéthetes tanulmányutra budapestre érkezett. a lengyel nevelők ellátogatnak fővárosi és vidéki iskolákba és megismerkednek a pedagógusok szakszervezetének munkájával is. kedden a lengyel vendégek felkeresték a 9. kerületi balázs béla utcai általános iskolát és a vendel utcai józsef attila általános gépipari technikumot. /mti/

11.42/ szb

-25-

12.11

bb 40. a fegyelem megerősítésével tovább lehet csökkenteni az üzemi balesetek számát - a szot elnökségének sajtótájékoztatója

t tz/te-lm vg

1962. október 23.

Kedden reggel a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége sajtótájékoztatót tartott a szot székházában.

Gál László, a szot titkára beszélt a szakszervezetek munkásvédelmi tevékenységének időszerű kérdéseiről. Elmondotta, hogy a balesetek száma folyamatosan csökken. Például az idei év első 9 hónapjában az összes balesetek száma 4.3 százalékkal, ezer dolgozóra számítva pedig 7.5 százalékkal kevesebb, mint az előző év hasonló időszakában. Szerepe volt ebben annak, hogy a pártszervezetek, az állami és a szakszervezeti szervek egyre nagyobb figyelmet fordítanak a munkásvédelem kérdéseire és munkájuk céljait pontosabbá, tervszerűbbé vált. Intézkedési tervek születtek az iparágakban és a vállalatoknál, s ezeket nagyrészt végre is hajtották. Sokat segített az is, hogy a munkába egyre nagyobb tömegek kapcsolódnak be. Jelenleg már mintegy 35.000 munkásvédelmi aktív és 40.000-45.000 munkásvédelmi őrvigil az üzemekben a dolgozók épségére.

A helyzet azonban ennek ellenére nem kielégítő, elsősorban azért, mert a halálos balesetek száma nem csökkent, hanem emelkedett. Az év első 9 hónapjában tavaly 226, az idén 250 halálos baleset következett be, a villamosenergiaiparban ebben az esztendőben szeptember végéig háromszor annyi halálos baleset volt, mint az előző év azonos időszakában és jelentős mértékben romlott a statisztika a bányászatban is.

Része van ebben annak is, hogy sokfelé nem veszik figyelembe a munkásvédelmi aktívák és őrségek észrevételeit és javaslatait, nem mindenütt szüntették meg az elavult berendezésekben, a zsufoltságban, a gyenge világításban stb. rejlő veszélyeket. A legfőbb ok azonban, amely a balesetek túlnyomó megszegése, amiért a felelősség nemcsak a dolgozót, hanem a munka vezetőit is terheli. Például nem követelik meg eléggé szigorúan a textiliparban a haj lekötését, másutt eltűrik, a gyűrűk viselését, nem ellenőrzik a javításra, vagy áthelyezésre kerülő gépek áramtalanítását, ittasan engedik a munkahelyre a dolgozókat, stb.

A fegyelem megsértésének ilyen elnéző kezelésére vezethető vissza a mákvölgyi bányában és a nagykovácsi konzervgyárban egyránt 2-2 dolgozó halála, a budapesti vegyiművekben egy munkás halálos sérülése, somogy megyében a bárdibükki állami gazdaságban 15 lány sebesülése stb.

/folyt. köv./

13.25/ szb

14.25

-26-

le

bb 40. / a fegyelem... folyt. /-lm

Mindezek alapján a szot - fejezte be tájékoztatóját Gál László - a jövőre vonatkozóan elhatározta, az oktató, nevelő és felvilágosító munka javítását, az 1963-ra készítendő munkásvédelmi intézkedési tervek végrehajtásának következetesebb ellenőrzését, a munkásvédelmi aktívák és őrségek hálózatának továbbnövelését és munkájuk javítását. Természetesen ezt is el kell érni, hogy a baleseti jegyzőkönyvek mindig a valóságos okokat tárják fel, hogy a hibák kijavításával a balesetek ismétlődése megakadályozható legyen. A szot tehát minden eszközt felhasznál majd arra, hogy a következő évben tovább csökkentse a balesetek számát és a halállal végződő szerencsétlenségek tekintetében is mihamarabb megkezdődjék a csökkenés.

/mt1/ a szot titkára ezután az újságírók kérdéseire válaszolt.

bb 41. időjárásjelentés

tm-lm

1962. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti október 23-án, kedden 13 órakor:

az éjszakai fagy tovább tart

Közép- és nyugat-európa időjárását továbbra is anti-ciklon irányítja. Ezért ezeken a területeken tovább tart a száraz, csendes idő, reggel helyenként köd és párásság keletkezik. Kelet-európa felett ezzel szemben szeles, változékony, sokfelé csapadékos idő uralkodik. Moszkva, Leningrád vonala napok óta éles hőmérsékleti ellentét határa, ettől északra keletre minusz 4-8 fokos fagyok vannak, sokhelyen havazik, a hőmérséklet napközben sem emelkedik 0 fok fölé, viszont a délnyugatra eső területeken a nappali legmagasabb hőmérséklet legtöbb helyen meghaladja a plusz 10 fokot, hazánkban tegnap száraz, csendes, napsütéses idő volt. A hőmérséklet napközben 13-16 fokig emelkedett, ma reggelre a kárpát-medence éghajlati viszonyainak és a helyi adottságoknak megfelelően minusz 6- plusz 8 fok között minden hőmérsékleti érték előfordult. Az említett szélsőségek még élesebben fejeztek ki a talajmenti léghőmérsékletekben, ahol minusz 9 és plusz 8 fok közötti értékek fordultak elő. Ma délelőtt tovább folytatódott a csendes, száraz, napsütéses idő. Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7.2 fok volt, 2.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: nappal derült, éjjel és reggel párás, helyenként ködös idő, ma gyenge, holnap kissé megélénkülő szél, sokhelyen éjszakai fagyok, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, minusz 4, a mélyebben fekvő területeken minusz 4 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-16 fok között.

a duna vízállása ma reggel 106 centiméter. /mt1/

13.35/ szb

14.25

27

le

bb 42. nagyüzemi szőlőtelepítéshez képeznek szakmunkásokat egerben - a termelőszövetkezeti gazdák szakmai oktatásáról tanácskozott a hazafias népfront városi bizottságának elnöksége

vid j-lm ká

1962. október 23.

a hazafias népfront eger városi bizottságának elnöksége kedden kibővített ülésen tárgyalt a termelőszövetkezeti tagok 1962/63. évi szakmai oktatásáról. a megbeszélésen részt vettek a város termelőszövetkezeteinek elnökei is. megállapodtak abban, hogy a soronkövetkező oktatási évben mintegy kétszerannyi szövetkezeti gazdát vonnak be a szakmai oktatásba, mint tavaly. a termelőszövetkezeteket irányító szakemberek részére megszervezték a tsz vezetők akadémiáját. a tagok részére azokban a szakágazatokban indítanak akadémiákat, amelyek a nagyüzemi szőlőgazdálkodáshoz adnak ismereteket. így az oltványkészítési tagozat mellett az idén szőlőtelepítési tagozat is indul./mti/

bb 43. tizezer szüretelő a mátra-alji szőlőkben

vid j-lm ká

1962. október 23.

heves megye szőlőtermő vidékein a mátra-alján, az egríborvidéken és a hevesi tájon, ahol mintegy 27.000 holdról kerül kádakba a szőlő, elérkezett a szüret csúcspontja. a mátra-alján naponta több mint 10.000 termelőszövetkezeti gazda és családtag tevékenykedik a szőlőkben. abasáron, ahol főtermény a szőlő, a falu apraja-nagyja segíti a munkát. ezen a tájon a terméseredmények is biztatóak. a tavaszi fagykárok ellenére az eddigi szüret tapasztalatai mintegy 16 mázsás átlagtermés ígérkezik a borok minősége ellen sem lesz panasz. a gyöngyösi új élet termelőszövetkezetben a must magas cukorfokából arra következtetnek, hogy a borok is meghaladják majd a 12 maligand-fokot. ebben a közös gazdaságban is, több más termelőszövetkezethez hasonlóan, az idén már fajtatisztán szüretelik az olasz és bánáti rizlinget, továbbá a közkezdelt muskotályt./mti/

14.45/ szb

15.00

-28-

bb 44. megkezdődött az építési kutatással foglalkozó intézmények 3. tudományos ülészsaka

t sb/sze-lm -vg

1962. október 23

a budapesti műszaki egyetem dísztermében kedden megkezdődött az építési kutatással foglalkozó intézmények 3. tudományos ülészsaka. az építésügyi tárcán kívül más minisztériumok kutatóintézeteinek, az egyetemi tanszéknek, a tervező- és a kivitelező vállalatoknak csaknem 400 képviselője vesz részt az ötnapos ülészsak vitájában.

dr. trautmann rezső építésügyi miniszter, a műszaki tudományok kandidátusa nyitotta meg a tanácskozást. elmondotta, hogy a tudományos munka ez évi eredményeinek értékelése és a jövő évi kutatási terv összehangolása lesz a feladata ennek az ülészsaknak. az építőipar termelékenységét 1970-ig csaknem kétszeresére kell növelni. ezért az eddiginél gondosabban összeállított kutatási tervek alapján és a tudományos eredmények gyors hasznosításával kell segíteni az építőipar nagyarányú fejlesztését.

a tanácskozáson dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes, a műszaki tudományok kandidátusa ismertette a legfontosabb feladatokat. többek között hangsúlyozta, hogy kutatóink nem vizsgálhatják behatóan az építésügy valamennyi részletproblémáját mert akkor olyan óriási kutatási szervezetet kellene megalakítani, amely nem állna arányban az ország erejével. ezért nagyon fontos feladat a magyar kutatók nemzetközi tudományos kapcsolatainak bővítése, hogy a széleskörű munkamegosztás alapján tehermentesíthessék magukat és több időt tudjanak szentelni a speciális munkák elvégzésére. az országnak azonban nemcsak kimondottan kutatókra van szüksége, hanem olyan tudományos képzettségű szakemberekre is, akik az építőipar műszaki világszínvonalának a specialistái és határozott tanácsot tudnak adni, milyen külföldi építészeti eredményeket kell nálunk hasznosítani.

a tanácskozás megnyitó-ülésén még tóbiás loránd, az építéstudományi intézet igazgatója tartott előadást a nagyelemes építési módszer tömeges bevezetését előkészítő kutatási teendőkről, délután pedig a városrendezéssel összefüggő tudományos kérdéseket vitatták meg az ülészsak résztvevői. a következő napokban az építőipari kutatás újabb kilenc fontos témaköréről rendeznek vitát és szombaton fejezi be munkáját a tudományos ülészsak./mti/

15.15/a

15.15

- 29 -

bb. 45. erősebb segíti a gyengébbet - a vezsenyiek támogatásával a jó közepes gazdaságok sorába került a tiszajenői termelészövetkezet

vid/j/e ká

1962. október 23.

a vezsenyi tiszamenti tsz két évvel ezelőtt még szolnok megye leggyengébb gazdaságai közé tartozott. 1960-ban új vezetés került a szövetkezet élére, amely rendet teremtett, s olyannyira megszilárdította a gazdaság helyzetét, hogy ma már a szomszédos tiszajenői új tavasz tsz-nek is hathatós segítséget tudnak nyújtani.

a tiszajenőiek az év elején komoly problémákkal küzdöttek, s kérték az erősebb szomszéd támogatását. détar mihály, a vezsenyi szövetkezet elnöke fiatal, tehetséges mezőgazdászát, őz csabát küldte tiszajenőre, aki azonnal hozzálátott a termelési tervek átdolgozásához. az 1700 holdas gazdaság erre az esztendőre mindössze 30 marha hizlalását tervezte. a vezsenyiek kölcsönként alpanyagot adtak, és az év végéig 150 hizómarhát értékesítenek. ugyancsak az erősebb támogatásának köszönhető, hogy a tervezett 6 000 helyett 36 000 baromfit adtak piacra az új tavasz gazdái. kora tavasszal 15 vagon takarmányt és mintegy 500 holdra elegendő vetőmagot is kaptak a vezsenyiektől.

a patronálás kezdetekor szomorú képet mutatott a tsz könyvelése. a banki egyzámlán mindössze 15 forintot tartottak nyilván, éppen ezért a vezsenyiek 32 000 forint kölcsönrel is a segítségükre siettek. horváth sándor és dósa balázs segítségével rövid idő alatt rendbehozták a könyvelést, a munkaegység nyilván tartást, s általában a tiszamenti tsz-ben bevált, jó módszereket honosították meg. a munkát tavasszal megzavarta az árvíz, az új tavasz földterületének több mint 50 százaléka víz alá került. a vezsenyiek ekkor azt javasolták a vezetőségnek, hogy főleg takarmányt és kertészeti növényeket vessenek, mert a megrövidült tenyészidőben ezek termesztetők a legeredményesebben.

az erősebb segítségével a tiszajenői új tavasz termelészövetkezet rövid idő alatt talpra állt. az idén már rendszeresen osztottak 10 forintos munkaegység-előleget, s az aszály, árvíz ellenére előreláthatólag 30 forintot fizetnek majd egy-egy munkaegységre. /mti/

15.20 /m

- 30 -

bb. 46. a múlt század eleji ruggymézőgyártól, európa egyik legkorszerűbb gumigyáráig - alapításának 80. évfordulóját ünnepli a ruggyantaárugyár

t szf/gk/e vg

1962. október 23.

házánk egyik legnagyobb vegyüzeme, a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett ruggyantaárugyár most érkezett el alapításának 80. évfordulójához. ebből az alkalomból kedden délelőtt horváth lászló, a gyár kossuth-díjas műszaki igazgatója ismertette a sajtóval a magyar gumipar kifejlődését, a gyár történetét, jelenlegi termelési helyzetét és jövőbeni terveit.

még 1817-ben jelent meg az az újsághirdetés, amely közhírtette, hogy kolle károly első magyar ruggymézőgyára mindenemű „ruggytárgyra, elfogad megrendeléseket. ez volt a magyar gumigyártás kezdete. a ruggyantaárugyár schottola Henrik 1882-ben alapított üzeméből fejlődött ki. mai nevét akkor kapta, amikor az amerikai tőkeérdekeltségű osztrák semperit-cég vásárolta meg. a század elején már jelentős üzem volt, a művet teljesen ellátta műszaki gumicikkokkal és tömítőgumikat exportált az amerikai egyesült államokba, angliába. a gumibroncsgyártás 1912-ben kezdődött. az első világháború után a magyar tőke vette át a vállalatot az osztrákoktól és nagyobbitotta a gyárat. igazi fejlődés a felszabadulás után következett be, amikor kautikusán termelő „pinceszemből, tervszerinti sorozattermelésre berendezett nagyüzemet alakítottak ki. a felszabadulás óta körülbelül egymilliárd forintot fordított az állam a gyár fejlesztésére, beleszámítva a jövő év végén befejeződő rekonstrukciót is. egész sor régi, egészségtelen épületet lebontottak, korszerű csarnokokat építettek helyettük, a legmodernebb gépekkel, csupán ebben az évben több mint 40 vagon gépet szereltek fel a különböző gyáregységekben. a ruggyantaárugyár ma már európa egyik legmodernebb üzeme. sok más termékén kívül a gumibroncsgyártást korszerűsítik elsősorban. a személygépkocsi-abroncsok minősége már elérte a világszínvonalat, mert az élettartam az 1956. évi 22.000 kilométerátlagról 51 856 kilométerre ugrott. a teherkocsi-köpenyek élettartama még nem ilyen jó /átlagosan 48 400 kilométer az 1956. évi 26 700 kilométerrel szemben/, de két éven belül itt is eléri a nemzetközi nívót. épül a vállalat szegedi gyártelepe, ahova majd áthelyezik több cikk előállítását és a budapesti központi telephely az abroncsgyártás lesz a legelsőrendű feladata, nem utolsósorban azzal a céllal, hogy az exportot is növelje.

a gyár dolgozói november 6-án ünneplik a jubileumot a nagy októberi szocialista forradalom ünnepségével egybekötve a nemzeti színházban. /mti/

15.55/a
18.20

- 31 -

Mig

bb. 47. ifju traktorosok kongresszusi versenye baranyában

vid/j/e ká

1962. október 23.

a baranyai határban dolgozó ifju traktorosok között széleskörű munkaverseny bontakozott ki a 8. pártkongresszus tiszteletére. a megye tíz gépállomásán összesen 313 fiatal erőgépvezető vállalta, hogy idei tervét teljesíti. a mágocsi gépállomáson például, amely a legnehezebb területen, a hegyes-völgyes mecseki hegyháton működik, 89 ifju dolgozó vesznek egymással a földeken. a 18 és 30 év közötti traktorvezetők eddig tett vállalásait most összesítették a gépállomások megyei igazgatóságán. a pártkongresszus tiszteletére a fiatal traktorosok terven felül 22 286 normátoldnak megfelelő gépi munkát végeznek a termelészövetkezetekben. egyidejűleg 97 000 forint értékű üzemanyagot és 51 650 forint értékű alkatrészt takarítanak meg.

a száraz őszenkívüli nehézségek elé állítja az embereket és a gépeket baranyában is. az ifju traktorvezetők nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy tervüket és a vállalt többletmunkát becsülettel teljesíteni tudják. a helytállás különösen szép példáját adják a bólyi gépállomás fiatal traktorosai, akik azzal, hogy vasárnaponként is dolgoznak, eddig majdnem egy héttel nyújtották meg, az őszi idényt. a munkára alkalmas idő jó kihasználása eredményezte, hogy a szederkényi karasica gyöngye tsz-ben dolgozó juhász józsef és a szajki ut-törő tsz földjeit művelő mirkó ferenc már teljesítette 1962-es tervét, s most már mind a ketten a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásukon dolgoznak.

a gépállomások ifju traktorosai mintegy háromnegyed részét teljesítették már kongresszusi vállalásaiknak. /mti/

--

bb. 48. befejeződött az országos sütőipari tanácskozás

t tó/tm/e vg

1962. október 23.

a mezőgazdasági és élelmiszeripari tudományos egyesület rendezésében az édosz székházában hétfőn kezdődött országos sütőipari tanácskozás vokány bélának, az élelmiszerügyi minisztérium sütő- és téstaiipari igazgatósága vezetőjének zárszavával kedden befejeződött. /mti/

--

16.00/a
18.00

- 32 -

Mag

bb.49. költözik a divatcsarnok - november elején nyílik a gólya áruház - huszmillió forintos költséggel korszerűsítik a divatcsarnokot

1 tó/tm/e vg

1962. október 23.

a népköztársaság útján, a volt párizsi nagyáruház helyén működő divatcsarnokban nagyarányú átépítési, felújítási munkák kezdődnek és emiatt az áruház csüttörtökön már nem áll a vásárlók rendelkezésére. ez nem jelenti azonban a divatcsarnok bezárását, mert árukészletének nagy részét, a férfi, női és gyermekkonfekció, valamint a cipő, a divat és a rövidáru osztályt - az átépítés idejére - átköltöztetik a nagymező utca 2. szám alatti volt gólya áruházba, amelyet november elején nyitnak meg a vásárlók előtt. addig lebonyolítják a divatcsarnok leltárát, valamint a költözést és az áruk elrendezését. a műszaki osztály árukészletét a rákóczi uti otthon áruház veszi át.

a költözés után megkezdik a divatcsarnok felújítását, korszerűsítését. mintegy 20 millió forint költséggel teljesen felújítják az épület padlózatát, világítását, fűtését és átfestik a falakat. az áruházat új, modern eladó-butorokkal rendezik be. mivel az állami könyvtérjesztő vállalat átadta az eddig raktárnak használt részeket is, az eddigi két és félemelet helyett öt és félemeleten árusítanak majd az átépítés után. a vásárlók szállítására öt gyorsliftet építenek be. a házat kívülről is tatarozzák.

a divatcsarnok újbóli megnyitását 1964 második negyedévére tervezik. /mti/

--

bb. 51. lengyelországba utazott ilku pál művelődésügyi miniszter

tm/e sr

1962. október 23.

a magyar-lengyel kulturális egyezmény 1963. évi munkatervének megtárgyalására és aláírására kedden varsóba utazott ilku pál művelődésügyi miniszter. bucsuztatására a pályaudvaron megjelent darabos iván, az mszp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese. ott volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

--

16.15/a
18.00

- 33 -

Mag

bb. 50. fenyő helyett hazai nyárfából készül a papír egyrésze
- nemzetközi tanácskozáson vitatják meg a papírgyártás és a
nyomdatechnika fejlesztésének módjait

t sz/sze/e v9

1962. október 23.

Kedden a technika házában 500 hazai és 200 külföldi szakember részvételével megkezdődött a papír- és nyomdaipari műszaki egyesület nemzetközi műszaki-tudományos konferenciája, amelyet három évenként rendeznek meg. Földi László, a könnyűipari miniszter első helyettese nyitotta meg a tanácskozást, a konferencián 17 ország szakértői vitatják meg a papírgyártás és a nyomdatechnika fejlesztésének kérdéseit.

A tanácskozás első napján a fenyőnél rövidebb röstu lombos fák felhasználásának problémáival foglalkoznak a papíripari szakértők, a hazai lombos fák hasznosításánál iparunk európai viszonylatban szép eredményeket ért el és a tapasztalatokat a szakemberek a következőkben foglalták össze:

A csepeli papírgyárban az üzem és a papíripari kutatóintézet szakembereinek közreműködésével az utóbbi időben meghonosították a nagyhozamu nyárfacellulóz gyártását, hazánkban ma már a cellulóz 40 százaléka készül fenyő helyett gyorsabban növekvő lombos fából, elsősorban nyárból, ezenkívül fűzből és nyírfából is, az egy lakosra jutó papírfelhasználás bizonyos mértékig a kulturszomj és az életszínvonal fokmérője is - mondták. - e téren hazánk a második világháború előtt a fejlett iparral rendelkező országoktól messze elmaradt, 1938-ban az ország egy lakosára 8,5 kiló papír jutott, most az évi mennyiség 23 kiló, s a távlati tervek szerint el akarjuk érni az 50 kilogrammot, ezt a célt szolgálják a nagy beruházásaink; a már próbáüzemelő dunai szalmacellulózgyár, a mellette építendő papírgyár, valamint a csepeli papírgyár fejlesztése, mindezek ellenére még hosszú ideig fennmarad a jelenleg évente több mint százmillió devizaforint kiadást jelentő papíralapanyag, illetve papírimpport.

A háromnapos konferencián öt szakcsoportban 58 előadás hangzik majd el. /mti/

16.20/a

- 34 -

mti

bb 53. megkezdődött a „cipő-börze”, - a tavaszra készülő 3 millió pár cipő modelljeit választja ki a kereskedelem

1 sz/sze/m/vg

1962. október 23.

Kedden a táncsics bőrgyár művelődési termében megkezdődött a negyedévenként szokásos „cipő-börze”, így nevezik azt a tárgyalássorozatot, amelyen az ipar és a kereskedelem képviselői eldöntik, milyen cipőket gyártsanak a következő időszakban. ezúttal mintegy hatszáz modellből választja ki a kereskedelem az első negyedévben gyártandó cipőket, ez már a tavaszi kollekciót jelenti, s erre az időszakra hárommillió pár cipőt kért a belkereskedelem a könnyűipari minisztériumhoz tartozó gyárraktól.

A legnagyobb szállítója a kereskedelemnek a duna cipőgyár, amely a jövő év első negyedévében 670.000 pár lábbelit készít, s elsőként ennek az üzemnek a kollekcióját vették sorra, csizmától kezdve férfi-félcipőig, zárt női cipőtől a gyermek szandálig sokféle gyártmány kerül ki a duna cipőgyártól, hiánycikket szüntetnek majd meg a magasszárú félcipővel, a kisgyermeknek pedig új technológiával könnyű, hajlékony ragasztott talpu tipegőcipőket készítenek az első lépések megtételéhez, a legtöbb cipőnyuzó kamaszoknak már forgalomba hozták az ugynevezett iskolacipőt, amely faszeges és varrott, s az eddigi tapasztalatok szerint elég tartósnak bizonyul, ebből 27-40-es nagyságban a következő negyedévre is rendeltek.

A kereskedelem képviselői elmondották, hogy ezúttal az eddiginél sokkal alaposabban készültek fel a börzére, tanulmányozták a tavalyi forgalmat, s azt, hogy milyen cipőket keresnek leginkább a vásárlók, a legjobban keresett cipőféleségekből állandó modelleket jelölnek ki és gondoskodnak arról, hogy ezekből minden számat egy éven át mindig megtaláljanak az üzletben a vásárlók és bizonyos nagyságok sose kerüljenek a hiánylistára, ezenkívül lesznek majd olyan divatmodellek, amelyek negyedévenként cserélődnek, a „cipő-börze”, e hét végéig tart. /mti/

17.00/a

- 35 -

18.20 ✓

mti

bb 54. fejei megyei mérnökök és műszaki dolgozók tanulmányutra
indultak a német demokratikus köztársaságba

vid fm/n vm fm

1962. október 23.

a gépipari tudományos egyesület székesfehérvári csoportja
rendezésében kedden több fejei megyei mérnök és műszaki dolgozó
tanulmányutra indult a német demokratikus köztársaságba. a tanulmány-
ut résztvevői a ~~.....~~ Alumíniumkombinátot, a zwickaui trabant
személygépkocsi-gyárat, a karl marx-stadti teherautógyárat és a
lipcsei diesel-motorgyárat keresik fel./mti/ ~~V~~ heitstedti

bb 55. nők akadémiaja szombathelyen

vid fm/n vm fm

1962. október 23.

a nőtanács és a tit vas megyei szervezete az 1962/63-as
oktatási évben szombathelyen megszervezte a nők akadémiaját.
a tíz előadásból álló tanfolyamot kedden nyitották meg több, mint
150 résztvevő jelenlétében. az első előadást pusztaházi istvánné, a
magyar nők országos tanácsa családvédelmi osztályának vezetője tar-
totta „mit vár a nőktől a szocialista társadalom,„ címmel./mti/

bb 56. egerbe látogatott a bolgár hazafias arcvonal küldöttsége

vid fm/n vm fm

1962. október 23.

a bolgár hazafias arcvonal hazánkban tartózkodó küldöttsége -
asze~~n~~n pavlovnak, a bolgár hazafias arcvonal végrehajtó bizottsága
tagjának vezetésével - kedden egerbe látogatott. a hazafias népfront
heves megyei székházában sályi jános, a megyei népfront bizottság tit-
kára üdvözölte a vendégeket. a bolgár küldöttség megtekintette eger
város műemlékeit./mti/

1705/gy
18.05

- 36 -

Mo

bb 52. a mecsek legszebb részén alakítják ki pécs új üdülőkörzetét
- színes cseppköves barlangot tárnak fel - nemzetközi versenyek-
re alkalmas mesterséges csónakázótavat létesítenek a hegyvidéken

vid/te/m/ki

1962. október 23.

pécs lakosai és a baranyában látogató idegenek joggal kifogá-
solták, hogy az egyébként gyönyörű mecsek vidékén nincs fürdősi
lehetőség, hiányoznak a korszerű vendéglátóhelyek, erdei vikend-
telepek. az utóbbi egy-két évben történt ugyan néhány kezdemé-
nyezés, így például abaligetén, tóvölgyben, legutóbb pedig sikon-
dán mesterséges tavakat alakítottak ki, amelyek fürdésre, csó-
nakázásra egyaránt alkalmasak. abaligetén turistaszálló épült,
helyreállították a cseppkövbarlangot. azonban az igények és a le-
hetőségek között ezek a létesítmények messze elmaradtak.

a tanács megbízásából a pécsi tervező vállalat mérnökei elké-
szítették pécs új üdülőkörzetének távlati fejlesztési és rendezési
tervét. az 1980-ig szóló programot a tanács képviselői, tervezők,
idegenforgalmi szakemberek kedden vitatták meg és hagyták jóvá.
eszerint a mecsek legszebb részén, a hegyvidék északnyugati
oldalán, abaliget és orfű környékét jelölték ki üdülőkörzetté.
a nyolc kis hegyi községet érintő területet pécshez kívánják csa-
tolni. orfűn, ahol az országban egyedülálló színes cseppköves
barlangrendszer feltárásán munkálkodnak, két mesterséges ta-
vat építenek. a kisebb tó kivitelezéséhez, amelynek vízfelüle-
te 12 hold lesz, még ez év őszén hozzákezdnek. ugyancsak ebben a
körzetben valósul meg baranya legnagyobb tava. a csapadékból,
hegyi patakokból és forrásokból táplálkozó tó felszínét 120 hold-
ra, hosszát több mint két kilométerre tervezték. vízének mély-
sége néhol eléri a nyolc métert, így nemzetközi csónakversenyek
rendezésére is alkalmas lesz.

orfű és abaliget festői vidékén több reprezentatív szálloda,
turistaszálló, sáttortábor, vikendtelep, vendéglátó kombinát, autó-
parkolóhely, sportlétesítmény helyét jelölték ki. abaliget barlang-
jának gyógyhatású levegője már most is sok érdeklődőt vonz.
Ide 300 személyes gyógyházat terveznek. gondoltak az öregekre is.
mesterséges tavakat, a balatonhoz hasonlóan, műtittal építik
majd körül. a kopárosodó hegyoldalon nagyméretű erdősítést
végeznek. a két üdülőtérlet, felépítése után, egy-egy vikend-
napon 15.000-20.000 ember fogadására és jó ellátására lesz al-
kalmas./mti/

17.11/gy
18.05

-.-

- 37 -

Mo

bb 57. először vendégszerepel budapesten a nagymultu lipcsei gewandhausorchester -

t fe/tr/m/sr

1962. október 23.

a budapesti zenei hetek alkalmával hazánkban vendégszerepelő lipcsei gewandhausorchester vezetői és szólistái kedden a magyar sajtó házába látogattak és elbeszélgettek az újságírókkal, zenekritikusokkal. karl zumpe igazgató bevezetőben elmondotta, hogy a nagymultu lipcsei zenekart johann adam hilller még 1761-ben alakította. az évszázadok során olyan mesterek állottak az élén, mint mendelssohn, bartholdi, k. h. reinecke, arthur nikisch, bruno walter és hermann abendroth. 1945 után franz konwitschny vette át a zenekar vezetését, régi kívánsága volt, hogy a gewandhausorchester budapesten vezényelhesse, korai és váratlan halála akadályozta meg ebben.

a lipcsei gewandhausorchester széleskörű művészi tevékenységet fejt ki. naponta fellép a lipcsei operaházban, évente mintegy 40 koncerten játszik, ifjúsági hangversenyeket ad, a vásárváros zenei eseményein működik közre, és a híres thomas kircheben hetente egyszer bach-kantátákat tolmácsol.

a zenekar 1949 óta számos külföldi turnén vett részt. a zenei együttes repertoárján túlnyomó részt klasszikus művek szerepelnek, de gyakran tűzik műsorukra a szovjetunió és a népi demokratikus országok mai zeneszerzőinek műveit is.

heinz bongartz, a drezdai filharmónikusok vezetője, aki a magyarországi turné alkalmával vezényli a zenekart, örömet fejezte ki, hogy a két ország művészei között mind szorosabb az együttműködés. magyar művészek gyakran vendégszerepelnek a német demokratikus köztársaságban.

a vendégek végül elmondották, hogy az ndk-ban bizottság alakult kodály zoltán születésnapja ünnepségeinek előkészítésére. a központi kodály-ünnepséget berlinben rendezik meg, ezenkívül lipcsében, drezdában és az ország 13 más városában hangversenyekkel emlékeznek meg a mester jubileumáról.

a lipcsei gewandhausorchester, amely első ízben vendégszerepel magyarországon, három hangversenyt ad budapesten: október 24-én heinz bongartz vezényletével a zeneakadémián, 26-án az erkel színházban és 27-én ismét a zeneakadémián koncertezik./mt1/

17.30/a

18.40

- 38 -

MO

bb 58. előadások a muzeumi hónap alkalmából

i lv/tr vm sr

1962. október 23.

a muzeumi hónap alkalmából a magyar nemzeti muzeumban október 25-én, 29-én és 30-án muzeológusok tartanak előadást. dr. kecskeméti tiberius „kalandozás az ősvilágban”, bárdi istván „az őslénytan és gyakorlati jelentősége”, kaszanitzky ferenc „érctelepek keletkezése”, címmel tartja majd meg előadását./mt1/

bb 59. csütörtökön kezdődik a gerontológus konferencia

i ms/gk vm sr

1962. október 23.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián nemzetközi jellegű gerontológus konferencia kezdődik, amelyen a magyar gerontológusokon kívül résztvesznek a szovjetunió és a népi demokráciák tudósai, valamint angol, amerikai, német, olasz, osztrák és svájci szakemberek. a háromnapos tanácskozást haranghy lászló akadémiai levelező tag, a budapesti orvostudományi egyetem kettős számú kórbontani intézetének vezetője nyitja meg. a csütörtöki plenáris ülésen előadást tart verzár frigyos magyar származású svájci professzor, a gerontológusok világszövetségének elnöke, d. f. csebotarev professzor, a kijevei gerontológiai intézet vezetője és n. n. gorev, az intézet professzora.

a konferencia két szekcióban ad számot a gerontológiai kutatások helyzetéről, illetőleg az öregkori betegségek gyógyításában elért eredményekről. az első két napon az öregkor biológiája és biokémiája, szövettani és genetikai problémái, valamint az idős kori belgyógyászat és sebészet kérdései alkotják a tanácskozás anyagát. szombaton az öregkori fogászat és pszichiátria mellett főleg a munkaképes emberi életkor meghosszabbodásából adódó szociálpolitikai és munkába állítási kérdésekről szólnak az előadások./mt1/

17.35/a

18.40

- 39 -

MO

bb 62. kitüntetés

k vm sr

1962. október 23.

a népköztársaság elnöki tanácsa kreszán lajosnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a ganz mávag mozdony-vagon-és gépgyár szakszervezeti bizottsága elnökének, eredményes munkássága, valamint a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége elismeréséül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta.

a kitüntetést kiss károly, az elnöki tanács titkára nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál szurdi istván, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője és polyák jános, a vas-és fémipari dolgozók szakszervezetének főtíkája./mti/

bb 63. marie majerova az írószövetségben

k v/tr vm sr

1962. október 23.

a magyar írók szövetsége, a magyar pen klub és a csehszlovák kultúra kedden fogadást rendezett a hazánkban tartózkodó neves marie majerova állami-díjas csehszlovák író tiszteletére.

az írószövetség fogadásán ott volt az elnökség több tagja, továbbá számos író, költő. megjelent frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete, dr. rudolf holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója, a kedves vendéget darvas józsef, az írószövetség elnöke üdvözölte, s hangsúlyozta: marie majerovát - a csehszlovák prózairodalom egyik legkiemelkedőbb személyiségét - a magyar olvasóközönség műveiből jól ismeri és szereti.

ezután a 80 esztendő író megköszönte az üdvözlő szavakat, majd a vendéglátókkal hosszasan, baráti hangulatban elbeszélgetett.
/mti/

17.40/a
18.15

- 40 -

bb 64. október 27-e és november 3-a között rákellenes hét lesz budapesten - tizenhét új ráksűrő állomás kezd meg munkáját - neves onkológusok tartanak előadást

t m s/n vm sr

1962. október 23.

kedden a fővárosi tanács egészségügyi osztályán dr. lakner tiber csoportvezető-főorvos sajtó-értékeztetésen ismertette a fővárosi rákellenes küzdelem hetének programját. bevezetőben elmondotta, hogy a ráksűrítésen a nők száma az utóbbi években átlag évi huszezerrel emelkedett, ez a szám még mindig alacsony. 1961-ben a szűrővizsgálatokon huszezer olyan nőt találtak, akiknek további vizsgálatra, vagy kezelésre volt szüksége. legnagyobb részüköt az idejekorán megkezdett kezelés megakadályozta, hogy a későbbiekben rákos-daganat fejlődjen ki. a szűrések jelentőségét, a betegség korai felismerésének fontosságát mutatja, hogy a női daganatos megbetegedések, a betegség első stádiumában gyógyszeres, sebészi, illetőleg sugaras kezelés hatására, 95 százalékban véglegesen meggyógyulnak, ez a gyógyulási arány a második stádiumban 65-70, a harmadik stádiumban pedig 50 százalék alá süllyed.

- az idei fővárosi rákellenes hetet - mondotta a továbbiakban - október 27- és november 3-között, hat budapesti kerületben rendezik meg. célja, hogy fokozottan ráirányítsa a társadalom figyelmét a szűrővizsgálatok fontosságára. a fővárosi tanács egészségügyi osztálya arra törekszik, hogy 1963-ban a szűrővizsgálatokon résztvevő nők száma meghaladja a százezret.

a rákellenes héten a hat kerület mindegyikében tudományos konferenciákat rendeznek, amelyeken a kerületi orvosokon kívül részt vesznek a kerületi pártbizottság, a tanács, a vöröskereszt, a népfront, a tit, a nőtanács és a többi társadalmi szervezetek képviselői. a konferenciákon, amelyeket mindenütt a végrehajtó bizottság elnöke nyit meg, a legnevesebb magyar onkológusok tartanak előadást a nyolcadik moszkvai nemzetközi rákkongresszuson és az ötödik magyar onkológus kongresszuson elhangzottokról. a rákellenes küzdelem hetében, tizenhét új fővárosi sűrőállomás kezd meg munkáját, különböző egészségügyi intézményekben, többek között körzeti orvosi rendelőben is. huszonnyolc üzemben lesz előadással és filmvetítéssel egybekötött üzemi szűrés, további 35 helyen tartanak részben filmvetítés kíséretében felvilágosító előadásokat. az orvos-továbbképző intézetben és a ganz mávag-ban kiállítás nyílik a rákellenes küzdelem jelentőségéről. a mozikban két filmet vetítenek a rákellenes héten: a cannesi filmfesztiválon első díjat nyert időben című, valamint az őszinte szavak a rákról című filmet./mti/

17.45/a
19.00

- 41 -

bb 60. október első három hetében alig néhány milliméter csapadék hullott - meleg nappalok, hideg éjszakák.

1 so/tm/m/ká

1962. október 23.

rendkívül száraz az október. az országos meteorológiai intézetbe érkezett napi jelentések azt tanúsítják, hogy e hónap első hetében az ország egyetlen vidékén sem hullott jelentős mennyiségű csapadék. a megfigyelő állomások, legfeljebb egy-két millimétert jeleznek, s ritkaságszámba megy a sárbogárdi nyolc-milliméteres, s a farkasgyepői hatmilliméteres csapadék.

egyelőre nem lehet biztonsággal elmondani, elmaradtak-e, vagy csak sokat késnek az ilyenkor szokásos földközi tengeri ciklonok. a közép-európai szárazsággal ellentétben a szovjetunió észak-európai területét, skandináviát, a brit-szigeteket majdnem minden nap zöld színnel jelölik a meteorológiai térképen, itt hullik le az a csapadék is, amelyre közép-európában már igen nagy szükség lenne.

a napi átlaghőmérsékletet számítva az időjárás megfelel az ilyenkor szokásosnak, ez azonban csalóka, mert a felhők hiánya miatt rendkívül nagy az ingadozás a nappali felmelegedés és az éjszakai lehülés között. kedden például országszerte plusz 14-17 fokot mértek, viszont előző hajnalban szelnokon és kisvárdán minusz 9 fokra hűlt le a levegő.

a meteorológiai intézet prognózisa szerint a következő 36 órában száraz, derült marad az idő, gyenge légáramlással, s egyelőre nem látni még semmi jelét annak, hogy befejeződnék a hosszú, száraz periódus./mti/

...

-ek-

bb 61. a vigyázatlan utasok közlekedési baleseteket okoztak

1 bc/gk/m/sr

1962. október 23.

a 21. kerületi 2. rákóczi ferenc ut és karácsony sándor utca kereszteződésében kovács andrás 62 éves nyugdíjas felugrott egy mozgó hév-kocsira. az ugrás nem sikerült, az idős ember visszaesett. súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 13. kerületi róbert károly ut és lehel ut kereszteződésében langer rezsóné 67 éves nyugdíjas tilos jelzés ellenére átment az uttesten, s egy berva moped segédmotorkerékpár elütötte. könnyebben megsérült. /folyt.köv./

17.50/a

- 42 -

MO

1915

bb 61. /a vigyázatlan ... 1. folyt./ m

a 7. kerületi dózsa györgy ut és landler jeno utca torkolatában barta andrásné 34 éves budapesti lakos lelépett egy mozgó 79-es jelzésű trolibuszról. a vigyázatlan asszony könnyebben megsérült.

a 5. kerületi bajcsy-zsilinszky ut 24. számú ház előtt dulmre 53 éves budapesti lakos egy 12-es jelzésű villamos elé vetette magát, s a kocsi halálra gázolta.

a 18. kerületi marx utca és benedek elek utca torkolatában turoczi józsef 67 éves budapesti lakos kerékpárjával neki-ment a 16-65 rendszámú tenergépkocsinak. könnyebben megsérült, kórházba szállították. /mti/

...

bb 65. meghalt bródy lili

gk/m/sr

1962. október 23.

bródy lili, az ismert író, a magyar nemzet munkatársa kedden 57 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. bródy lili a harmincas években a kispolgárságot ábrázoló és bíráló regényeivel tűnt fel. hosszú ideig az egyik fővárosi lap munkatársaként dolgozott. bródy lili az utóbbi években a magyar nemzetbe írt és számos cikkben, kritikában, publicisztikai műben foglalkozott korunk legfontosabb kérdéseivel. a magyar újságírók országos szövetsége és a magyar nemzet szerkesztősége saját halottjának tekintti. temetéséről később történik intézkedés./mti/

...

bb 66. sajtótájékoztató vizügyi kérdésekről

vid/te/m/ki

1962. október 23.

az országos vizügyi főigazgatóság kedden tisztalőkön a duzzasztómű épületében tartott sajtótájékoztatót, a vizgazdálkodással kapcsolatos problémákról. budavári kurt, az övf öntözési osztályának vezetője elmondotta, hogy az idén 70.000 holdat többet, mintegy 350.000 hold területet öntöztek a folyók mentén./folyt.köv./

18.00/a

- 43 -

1915

MO

bb 66. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./ m

a szövetkezetek és az állami gazdaságok bevétele az öntözött területekről 1.5 milliárd forinttal nőtt. dr. kertai ede, az ovf főosztályvezetője az öntözéssel kapcsolatos jelenlegi problémákról és feladatokról tájékoztatta a megjelenteket, elmondta, hogy az országos vízügyi főigazgatóság tervet készített arra, hogyan tudja kielégíteni az 1980-ig négyszeresére növekvő vízigényt. a tiszta völgyében vannak az öntözésre legalkalmasabb területek. itt az öntözést víztárolókból, hullámterí és medertárolókból, valamint új vizlépcsők építésével oldják meg. a tiszára tervezett öt vizlépcsőnél összesen 400 millió köbméter víz tárolható, az évről-évre növekvő vízigényt csak úgy tudják kielégíteni, ha 1980-ig megépítik a kiskörei és a csongrádi tiszai vizlépcsőt, valamint a hozzájuk kapcsolódó tárolókat és a tiszta-körös csatornát./mti/

...

bb 68. az anyagi érdekeltségről tanácskoztak a nógrádi termelőszövetkezetek vezetői

vid tm vm

1962. október 23.

kedden balassagyarmaton a nógrád megyei termelőszövetkezeti tanács kezdeményezésére az anyagi ösztönzés idén alkalmazott és bevált módszereit vitatták meg a nógrádi közös gazdaságok elnökei és mezőgazdászai. résztvett a megbeszélésen matuz józsef, a nógrád megyei pártbizottság titkára is.

a tanácskozáson megállapították, hogy a megye közös gazdaságaiban terjednek azok a premizálási módszerek, amelyek szerint a terven felüli terméshozamokból munkaegységen felül is részesednek a munkában részvevő tsz-tagok. a termelőszövetkezeti kertészetekben különösen elterjedt a premizálásnak az a módszere, hogy a kertészet bevételeinek tíz százalékát kapták a jó munka jutalmazásaként munkaegységen felül a brigádok. szécsényben figyelemre méltóan oldották meg a sertéstenyésztők premizálását. ha a hizósertéseket hat hónap alatt előkészítik értékesítésre, akkor hatvan forintot kapnak sertésenként a tenyésztők.
/folyt. köv./

18,00 /m

- 44 -

1915

MO

/bb 68. az anyagi.....1. folyt./vm

nyolc hónapos előkészítés esetén 30 forint a céljutalom összege. az anyagi érdekeltség helyes módszerének alkalmazása eredményeként az idén tízezerrel többen vettek részt a megye termelőszövetkezeteiben a közös munkában, mint egy évvel ezelőtt. a termelőszövetkezetek elnökei és mezőgazdászai javasolták, hogy az egyes közös gazdaságok adottságaiknak megfelelően fejlesszék tovább az anyagi érdekeltség és az anyagi ösztönzés módszereit./mti/

...

bb 69. hangverseny a rádióban az énsz napja alkalmából

te vm sr

1962. október 23.

az egyesült nemzetek szervezetének napja alkalmából szerdán nemzetközi hangversenyt közvetít a petőfi rádió /20.00 órakor/. a hangverseny első részét londonból, a második részét genéből, a harmadik részét pedig párizsból közvetítik./mti/

...

bb 67. befejeződött az építészettörténészek konferenciája

t ms/gk/ m/sr

1962. október 23.

a városépítéstörténet és történeti városok újjáépítése nemzetközi munkaközösségének negyedik ülészaka és a 3. építészettörténeti és műemlékvédelmi konferencia kedden a magyar tudományos akadémián háromnapos szünet után folytatta tanácskozásait. a konferencia külföldi vendégei szombattól hétfőig bejárták a dunántul műemlékekben gazdag történeti városait. a keddi ülés napirendjén a külföldi vendégek önálló előadásai szerepeltek. a történeti városközpontok fejlesztésével foglalkozó tagozatban t. zarewska, a varsói műegyetem városépítési tanszékének munkatársa arról számolt be, hogy az olasz városépítés hogyan gyakorolt hatást a 16. századi lengyel városépítésre a magyar építészettörténetével. k. junghans berlini professzor előadásában arról beszélt, hogyan jelentkezik az ugynevezett polgári építéstílus-eszmény a német építészettörténetében az 1871-1880 1906-ig terjedő időszakban. e. hruska prágai egyetemi tanár a csehszlovák történeti rezervátumok újjáépítésének kérdéseit

ismertette. az építészettörténeti és műemlékvédelmi tagozat ülésén g.j. sztoikov professzor, a bolgár tudományos akadémia küldötte gótikus hatások a bolgár építészettörténetben a 16.-17. és a 19. században címmel tartott előadást. h. weidhaas weimari professzor a műemlékvédelmi objektumok kulturális jelentőségéről beszélt. b. klemm docens /görlitz/ pedig görlitz reneszánsz polgárházak és felhasználásuk címmel adott elő./folyt. köv./

18.10/a

- 45 -

1915

MO

bb 67. befejeződött ... 1. folyt./ m

délután a záró-jegyzőkönyv elfogadásával ért véget a konferencia. a jegyzőkönyv összegezi a konferencia eredményeit és több fontos javaslatot tesz a további munkára. többek között javasolja központi titkárság és nemzeti bizottságok felállítását, nemzetközi művészettörténeti folyóirat, városépítészeti, építészettörténeti és műemlékvédelmi szakszótár és térkép kiadását. a legközelebbi konferenciát két-három éven belül előreláthatólag bulgáriában vagy romániában rendezik. /mti/

...

bb 70. egy héttel a kongresszus tiszteletére vállalt határidő előtt: kedd estére befejezték az őszi vetését a nógrádi dombhátaikon

vid/gk/m

1962. október 23.

a nógrádi termelőségvetkezeti földeken kongresszusi őrségben dolgozó gépállomási és tsz-traktorosok arra vállalkoztak, hogy október végéig földbe teszik a jövő évi kenyér utolsó szem vetőmagját is. azért, hogy a kongresszusi őrség kimagasló munkássággal végződjék, hetvennél több gyári munkás is traktorra ült a megye termelőségvetkezeteiben. így a tervezett 79 helyett 200-nál több erőgép dolgozhatott kettős műszakban, noha nehezítette a munkát, hogy az eső hiánya miatt kőkeményre lett hegy- és domboldalokon csak a lánctalpas erőgépekkel lehetett vetés alá szántani. a jól szervezett és irányított munka nem maradt eredmény nélkül. csereden, somoskőujfaluban, szilaspogonyban és a többi hegyháti északi községben is már október közepén végeztek a vetéssel. ahogy az első közös gazdaságok befejezték a vetést, azonnal átirányították gépeiket a szomszédos termelőségvetkezetekbe. az utóbbi tíz nap alatt nem volt ritka eset, hogy egy-egy közös gazdaság buza alá előkészített tábláján négy-öt szomszédos termelőségvetkezet gépei is vetették a jövő évi kenyér magját. így született meg a nagy munkásiker, hogy egy héttel a kongresszus tiszteletére vállalt határidő előtt, kedd estére befejezték az őszi vetését a nógrádi dombhátaikon. ezzel a múlt évi november 10-i vetési rekordot is megdöntve az országban elsőként végeztek a vetéssel a nógrádi termelőségvetkezetek. a következő napokban a gépállomások és termelőségvetkezetek valamennyi erőgépe az őszi mélyszántásnál dolgozik majd. /mti/

...

19.15/a 19.25

- 46 -

bb 71. előadás a lengyel építőművészetről

k sb/sze vm vg

1962. október 23.

Jan zachwatowicz professzor, a lengyel tudományos akadémia tagja kedden délután előadást tartott a mai lengyel építőművészet eredményeiről a lengyel olvasóteremben. /mti/

...

bb 72. „Igy irunk mi, - bemutató az irodalmi színpadon

k lv/sze vm sr

1962. október 23.

az irodalmi színpadon „Igy irunk mi, - címmel kedden új műsort mutattak be, amelyet szendrő ferenc rendezett. /mti/

...

bb 73. időjárásjelentés

gk vm la

1962. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. október 23-án, kedden 19 órakor:

napos idő

várható időjárás szerda estig: derült, száraz idő, kissé meglehetősen szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13-16 fok között. /mti/

...

19.35/a 19.40

- 47 -

Handwritten mark

ab 74. a divsz táviratai

k gk vm

1962. október 23.

a demokratikus ifjúsági világszövetség táviratot intézett fidel castróhoz, a kubai köztársaság miniszterelnökéhez, john kennedyhez, az egyesült államok elnökéhez, a kubai kommunista ifjúsági szövetséghez és a világ ifjúsági szervezeteihez.

fidel castróhoz intézett táviratában a divsz 101 millió fiatal nevében szolidaritásáról biztosítja a hős kubai népet, elítéli az egyesült államok agresszióját, a kuba ellen felállított bűnös blokádot. „kuba nincsen egyedül! jenkik, el a kezekkel kubától!,- fejeződik be a távirat.

a kennedyhez intézett távirat erélyesen elítéli az egyesült államok kormányának agresszióját kuba blokádjá alá helyezését. hangsúlyozza, hogy ez a lépés nemcsak a kubai nép, hanem az egész békeszerető emberiség ellen irányul: az egyesült államok kormánya nyíltan megsértette ezzel az ENSZ összes elveit és olyan lépésre szánta el magát, amely szörnyű katasztrófa szélére sodorhatja a világot.

végül a távirat a divsz-be tömörült fiatalok milliói nevében követeli a kuba elleni blokádj azonnali megszüntetését és a szuverén kubai állam jogainak teljes tiszteletben tartását.

a kubai kommunista ifjúsági szövetséghez küldött táviratban a divsz szolidaritásáról biztosítja kuba fiataljait.

a divsz irodája a világ ifjúsági szervezeteihez is táviratokat intézett, amelyekben felszólítja a fiatalokat, hogy azonnal lépjenek fel az egyesült államok által súlyosan veszélyeztetett világ béke megőrzése érdekében./mti/

bb 75. dr. a. v. baez

gk vm

1962. október 23.

az unesco természettudományok főosztályának osztályvezetője kedden budapestre érkezett, hogy megbeszélést folytasson a magyar tudományos akadémián./mti/

22.-

- 48 -

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 180-100, 360-000

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. október 24.

bb 1. az idén háromszor annyi filmet mutatnak be hazánkban, mint az 50-es években

i di/hné/m /sr

1962. október 24.

a világ országaiban évente jóval több mint kétezer, általában 2500-2800 játékfilmet forgatnak, az újdonságok többsége azonban „futászalagon”, készül, s alacsony művészi színvonala miatt nem is kerül külföldi forgalmazásra. hazánkban az 50-es évek elején mintegy 50 körül járt a műsorra tűzött filmek száma, 1957-ben már elérte a 130-at, az idén pedig az év végéig hátralévő bemutatókkal együtt összesen 164 film premierjét láthatja a közönség. ebből 19 a magyar művészek alkotása./mti/

...

bb 3. egyhetes forgalomszámlálás a postánál - két és fél millió levelet adtak fel, 11.6 milliót kézbesítettek budapesten

i kf/kf/m/vg

1962. október 24.

a posta forgalmának jelentős részét a közönséges küldemények, levelek teszik ki. ezek számáról - nem úgy, mint például az ajánlott leveleknél - semmiféle nyilvántartást nem vezetnek.

ezért a posta évenként bizonyos meghatározott héten országos forgalomszámlálást rendez, amelyet a múlt évben novemberben, az idén pedig szeptember 16-22 között tartottak. az országos adatok gyűjtése, összeállításra még tart, a budapesti postaigazgatósághoz tartozó mintegy 150 hivatal azonban már elszámolt. a statisztikai adatokból kitűnik többek között, hogy az idén valamennyit csökkent a forgalom. különösen a hivatalok, a vállalatok, üzemek díjelőleges, díjmentes küldeményei kevesebbek, ez igazolja, hogy némileg csökkent az adminisztrációval járó levelezés.

budapesten a vizsgált héten 2 537 947 levelet adtak postára. ebből a 72. számú hivatal a főváros mintegy 1 200 levélszekrényéből háromnegyedmilliót szedett össze.

/folyt. köv./

- 1 -

M